

Специјални резерват природе

"Увац"

**РЕЗЕРВАТ УВАЦ Д.О.О.
ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА ЗА 2024. ГОДИНУ**

Фото: Жељко Дулановић

Нова Варош, новембар 2023.године

САДРЖАЈ:

1)ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ.....	3
-Статус, правна форма, делатност Друштва.....	
-Дугорочни и средњорични план пословне стратегије и развоја.....	4
-Организациона шема Друштва.....	5
-Имена директора, председника и чланова скупштине Друштва.....	6
2) АНАЛИЗА ПОСЛОВАЊА У 2023. ГОДИНИ.....	6
-Процењени физички обим активности 2023. години.....	7
-Биланс стања (Прилог 1), биланс успеха (Прилог 1а) и извештај о токовима готовине (Прилог 1б).....	12
-Анализа остварених индикатора пословања.....	20
-Разлози одступања у односу на планиране индикаторе.....	21
-Спроведене активности за унапређење процеса пословања.....	21
-Остварени циљеви који су планирани програмом пословања за 2023.годину.....	22
3)ЦИЉЕВИ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ ЗА 2024. ГОДИНУ.....	22
-Циљеви Друштва (Прилог 2).....	22
-Анализа тржишта, конкуренције.....	24
-Ризици у пословању (Прилог 3).....	25
-Планирани индикатори пословања за 2024. годину (Прилог 4).....	27
4)ПЛАНИРАНИ ИЗВОРИ ПРИХОДА И ПОЗИЦИЈЕ РАСХОДА ПО НАМЕНАМА.....	29
-Биланс стања (Прилог 5), биланс успеха (Прилог 5а) и планирани токови готовине (Прилог 5б).....	30
-Структура планираних прихода и расхода.....	36
-Цене производа и услуга.....	38
-Приходи из буџета Републике Србије (Прилог 6).....	39
-Трошкови запослених (Прилог 7).....	40
5)ПЛАНИРАНИ НАЧИН РАСПОДЕЛЕ ДОБИТИ.....	43
-Расподела процењене добити за 2023. годину.....	43
-Утрошена добит за 2020, 2021. и 2022. годину.....	43
6)ПЛАН ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА.....	43
-Број запослених по секторима/организационим јединицама (Прилог 8).....	43
-Квалификациона, старосна, полна и структура запослених према времену проведеном у радном односу; квалификациона и полна структура председника и чланова скупштине (Прилог 9).....	44
-Динамика запошљавања (Прилог 10).....	45
-Планирана средства за зараде (Прилог 11).....	46
-Најнижа и највиша појединачна планирана и остварена зарада за запослене (без пословодства) и пословодство (Прилог 11а).....	48
-Накнаде председнику и члановима скупштине (Прилог 12).....	49
7)КРЕДИТНА ЗАДУЖЕНОСТ.....	50
-Кредитна задуженост (Прилог 14).....	50
8)ПЛАНИРАНЕ НАБАВКЕ.....	50
-Планирана финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за 2024. годину (Прилог 15).....	57
9)ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА.....	58
10)СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ.....	58
-Средства за посебне намене (Прилог 17).....	58

УВОД

Програм пословања Друштва са ограниченом одговорношћу Резерват Увац из Нове Вароши за 2024. годину урађен је у складу са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 15/2016, 88/2019). Програм је сачињен у складу са Уредбом о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2024.годину, односно трогодишњег програма пословања за период 2024-2026. године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, коју је Влада усвојила 20. октобра 2023. године 05 Број:110-9912/2023.

Друштво са ограниченом одговорношћу Резерват Увац из Нове Вароши (У даљем тексту Друштво) приликом израде Програма пословања за 2024.годину (у даљем тексту: Програм) полази од основног управљачког акта Програма управљања Специјалним резерватом природе „Увац“, односно Дугорочног и средњорочног плана пословне стратегије и развоја за период 2019.-2028. године.

Програмом се утврђују конкретне активности, циљеви и задаци пословања Друштва у 2024.години, ради спровођења и унапређења основне делатности Друштва и стварања одговарајућих услова за организационо и кадровско оспособљавање запослених у функцији спровођења заштите и развоја природних и створених вредности Специјалног резервата природе „Увац“. Овим Програмом су утврђени и задаци из оквира других делатности које обавља Друштво ради унапређивања стања природних и створених вредности резервата.

Сви циљеви и задаци усклађени су са предвиђеним обимом финансијских средстава, као и материјалном претпоставком реализације постављених циљева и задатака.

Пуно пословно име	Друштво са ограниченом одговорношћу "Резерват Увац", Трг војводе Петра Бојовића бр.3, 31320 Нова Варош
--------------------------	---

Оснивач	Влада Републике Србије
Седиште	Трг Војводе Петра Бојовића бр. 3, 31320 Нова Варош
Број запослених	13
Претежна делатност	9104 - Делатност ботаничких и зоолошких вртова и заштита природних вредности
Датум оснивања	2007. година
Бројеви рачуна у банкама	200-2650710103943-98; 200-2650710105943-15; 200-2650710104943-08 Банка поштанска штедионица 205-188202-22; 205-188206-10; 205-217762-97 Комерцијална банка АД
Рачун код управе за трезор	840-206723-80
ЈББК (јед. број буџетског корисника)	82276
Надлежно министарство	Министарство заштите животне средине
Матични број	20236493
ПИБ	104781633
в.д. директора	Никола Шапоњић
Председник Скупштине	Дејан Грбић
Члан Скупштине	Аида Алиспахић
Члан Скупштине	Андрија Милинковић

1) ОПШТИ ПОДАЦИ О ДРУШТВУ

Друштво је основано одлуком Владе Републике Србије („Службени гласник РС“, број 110/06) у децембру 2006.године и управљач је над Специјалним резерватом природе Увац, као и корисник рибарског подручја Специјални резерват природе „Увац“.

Специјални резерват природе „Увац“ стављен је под заштиту Уредбом Владе (Службени гласник РС, бр. 27/2023) и установљен за заштићено природно добро од изузетног значаја. У члану 2. између осталог пише: „Специјални резерват природе „Увац“, ставља се под заштиту у циљу заштите и очувања, атрактивних, спектакуларних морфолошких особености овог подручја, које чини природне и предеоне вредности заштићеног подручја, као резултат комплексног утицаја физичко-географских чинилаца, климатских прилика, али и тектонских и геоморфолошких особености. Поред наведеног, присуство једне од најређих врста лешинара код нас белоглавог супа (*Gyps fulvus*) овом се подручју даје посебност која га издваја од суседних крајева Србије”.

По Уредби о проглашењу Специјалног резервата природе „Увац“ објављеној у „Службени гласник РС“, број 27/2023 од 07. априла 2023. године, обухват Специјалног резервата природе „Увац“ се „шири“ са 7543 хектара на 11750 хектара. Истом се на подручју успостављају три степена заштите.

На заштићеном подручју, поред Закона о заштити природе, примењују се и други закони и прописи који регулишу коришћење природних богатстава (шуме, воде, пољопривредно земљиште, минералне сировине, лов, риболов и др.), планирање и уређење простора и изградњу, саобраћај, заштиту културних добара, туризам, али само у делу и обиму у коме нису у супротности са циљевима заштите, односно режимима и мерама заштите.

Поред белоглавог супа, специјални резерват одликује изузетно разноврсна фауна птица са око 200 врста (белоглави суп, велики ронац, јастреб осичар, сури орао, орао змијар, сиви соко, прдавац, буљина, шумска сова, мала ушара, руси сврачак, црноврати, ђубасти и мали гњурац и др.). Због разноврсности и богатства орнитофауне, Специјални резерват природе „Увац“ је уписан у Листу орнитолошки значајних европских подручја (ИВА). Ихтиофауну чини 26 врста, сврстане у 9 фамилија, међу којима се истиче присуство салмонида (младица, поточна пастрмка). Садашњи састав ихтиозаједница настао је од изворних врста и врста које су унешене порибљавањима. Значајна је разноврсност фауне сисара са 25 врста, од којих је 14 врста утврђено за природне реткости у Србији (шарени твор, обични пух, слепо куче, видра, ласица, велики, мали и јужни потковичар и др.), а десетак врста се налази на меродавним међународним листама са различитим статусом угрожености (рис, видра, медвед, вук, велики и мали потковичар). Разноврсна флора је представљена са преко 500 врста виших биљака, од чега је већи број ендемичних, ретких, лековитих, јестивих и у другом погледу значајних зељастих и дрвенастих биљака, са око 15 биљних заједница и разноврсним лишћарским, мешовитим и чистим четинарским шумама. Шумске заједнице су посебно у сливу Дубоког потока и међуречју Увца и Тисовице, као и у долини Тисовице заступљене добро очуваним фрагментима високих састојина букве, смрче и јеле, или чистим састојинама смрче. Разноврсни, репрезентативни и атрактивни елементи рељефа, изражени првенствено кроз специфичну орнаментичку кречњачких литица у клисурастим деоницама речних долина и серијом укљештених меандара Увца код Молитве и Радоиње и, посебно, кроз бројне облике и појаве флувиокрашког (суве, следе

и viseће долине, увале, извори и врела) и крашког рељефа (вртаче, пећине и крашке јаме). На подручју се налазе три велика и морфогенетски, палеонтолошки, хидролошки и биолошки изузетно занимљива спелеолошка објекта (Ушачка, Тубића и Баждарска пећина), међу којима се истиче Ушачка пећина са 4 улаза и сплетом канала укупне дужине 6185 m, што је чини највећим истраженим спелеолошким објектом у Србији. Чисте воде у бројним потоцима и изворима, као и велика водена маса респективног квалитета у акумулацијама представљају активна и потенцијална изворишта водоснабдевања регионалног значаја. Присутна су археолошка налазишта, као и споменици културног наслеђа.

Делатност Друштва

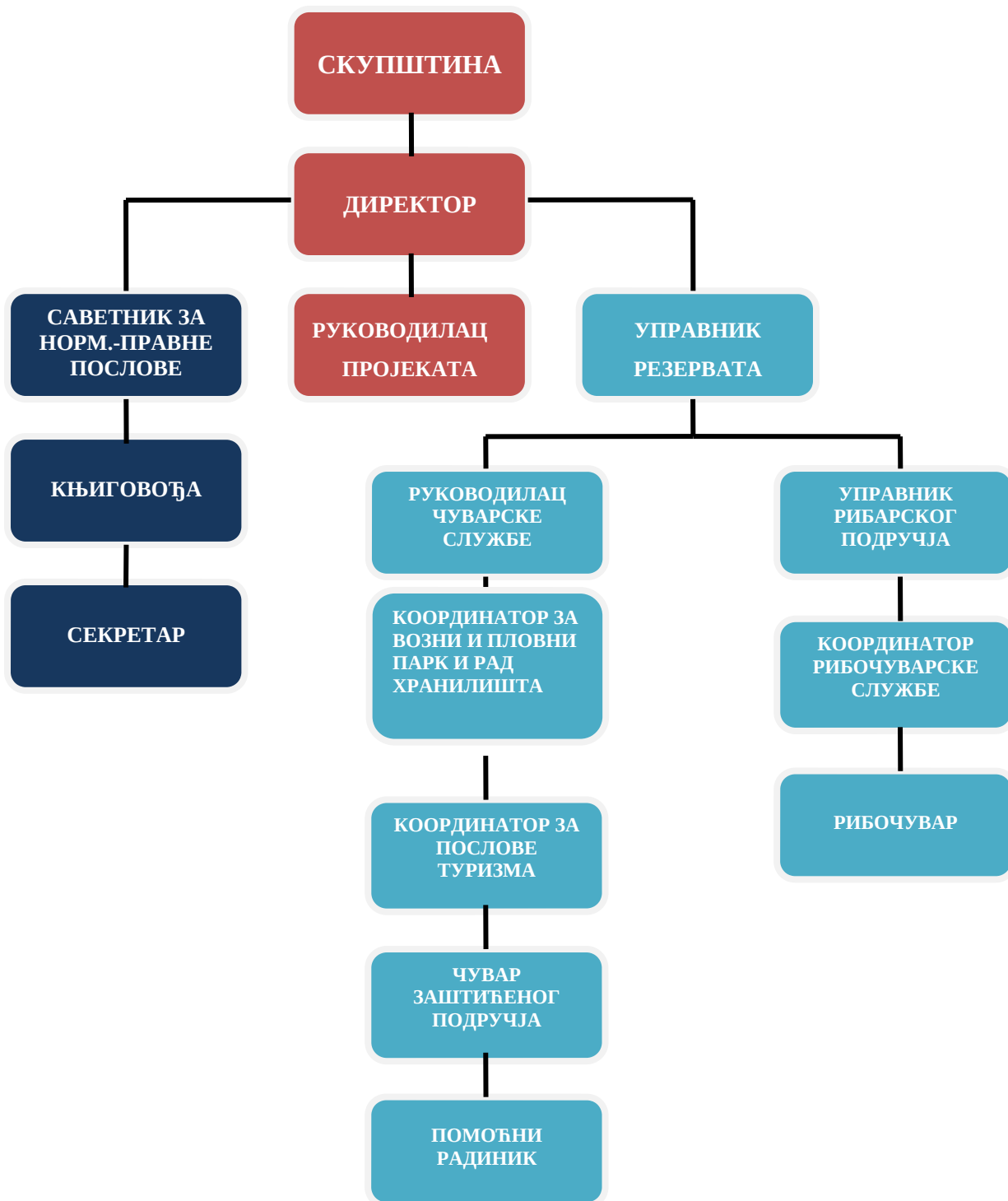
У оквиру „Делатности ботаничких и зоолошких вртова и заштите природних вредности (шифра делатности 9104)“, делатност Друштва од општег интереса је управљање специјалним резерватом природе. Друштво обавља послове: спречавање активности које могу нарушити основна обележја и друга својства специјалног резервата природе „Увац“, врши заштиту станишта, побољшава стање других значајних врста птица, ловне дивљачи и осталог животињског света. Наведене активности се спроводе да би се сачувала: разноврсност флоре, шумских и осталих биљних заједница, рељефна и водна обележја и спелеолошке и друге вредности геонаслеђа, као и да би се очували и побољшали природни чиниоци животне средине, првенствено квалитет вода и земљишта.

Осим претежне делатности, Друштво обавља и следеће делатности: 5030- Превоз путника унутрашњим пловним путевима, 5040- Превоз терета унутрашњим пловним путевима, 5222- Услугне делатности у водном саобраћају.

Дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја

Скупштина Резерват Увац д.о.о. је донела Дугорочни и средњорочни план пословне стратегије и развоја Друштва с ограниченом одговорношћу “Резерват Увац “ за период 2019.-2028. На исти је Влада дала сагласност Решењем 05 Број : 023-12661/2019 од 20. децембра 2019. године.

Организациона шема Друштва

Имена директора, председника и чланова скупштине Друштва

Органе предузећа чине:

- Скупштина:

Председник, Дејан Грбић,

Закључак Владе 24 Број: 119-5022/2021 од 27. маја 2021. године.

чланови: Аида Алиспахић,

Закључак Владе 24 Број: 119-7134/2021 од 29. јула 2021. године и

Андрија Милинковић,

Закључак Владе 24 Број: 119-7134/2021 од 29. јула 2021. године.

- в.д. директора: Никола Шапоњић,

Решење о именовану вршиоца дужности директора Друштва с ограниченом одговорношћу „Резерват Увац“, 24 Број: 119-4157/2023 од 18. маја 2023. године.

На основу важећег Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, радна места у Друштву разврставају се у оквиру следећих сектора:

- сектор руковођења и управљања,
- сектор нормативно-правних и књиговодствено-рачуноводствених послова и
- сектор заштите и надзора.

Сектори имају утврђен број извршилаца, при чему је комплетна организациона структура сектора постављена хијерархијски - рад свих сектора координира и надзире директор Друштва.

2) АНАЛИЗА ПОСЛОВАЊА У 2023. ГОДИНИ

У 2023. години планиране су и делом спроведене активности, које проистичу из Плана управљања Специјалним резерватом природе „Увац“ 2023. - 2032. као и других законских и интерних управљачких аката. Основне групе спроведених активности су:

- заштита, чување;
- одржавање;
- обележавање заштићеног подручја;
- управљање природним ресурсима;
- научно истраживачки и образовни рад;
- планирање, изградња и уређење заштићеног подручја;
- сарадња;
- посебни задаци.

Процењени физички обим активности у 2023. години

Чување

Раздвајањем двеју служби (април 2017. год.) дошло је до проблема у организацији рада. Појавио се проблем у недостатку запослених чувара природе и рибочувара (најмање по два запослена чувара у свакој од ове две службе).

У служби надзора запослено је девет лица. Чуварску службу чини: шест чувара заштићеног подручја, управник рибарског подручја/руководилац чуварске службе који врши, организује и спроводи надзор над заштићеним подручјем и два рибочувара.

Ова служба је током 2023.године претрпела одређене промене које се односе на запослена лица. 20.септембра 2023.године један рибочувар напунио је 65 година живота и стекао услов за одлазак у старосну пензију. Исплаћена му је Законом прописана отпремнина при одласку у пензију у висини три просечне зараде у Републици Србији, а према последњем објављеном податку надлежног органа за послове статистике. Након спроведеног конкурса 17.10.2023.године, у радни однос на неодређено време, примљено је једно лице, на пословима рибочувара. Наведена лица (чувари, рибочувари и управник рибарског подручја/руководилац чуварске службе) имају положене стручне испите и одговарајуће лиценце. Такође, имају уредна лекарска уверења.

Недостатак чувара током 2023. године, делимично је коригован тако што су у периоду највећег притиска на заштићено подручје прековремено ангажовани већ запослени чувари.

На крају 2023. године у Резерват Увац д.о.о. је запослено тринаест лица. У служби надзора запослено је девет лица, шест чувара заштићеног подручја и два рибочувара. Чуварски надзор организује и спроводи запослени управник рибарског подручја/руководилац чуварске службе. У администрацији, односно управи: в.д. директора, саветник за нормативно-правне послове, књиговођа и секретар.

Резерват Увац д.о.о. је и током 2023. године аплицирао на конкурс који је расписала Национална служба за запошљавање, чији је партнер Општинска управа Нова Варош, а односи се на Јавне радове. Потписан је тројни уговор између Националне службе за запошљавање, Општине Нова Варош и Резервата Увац д.о.о.

Ангажовано је десет лица по Уговору о привремено повременим пословима у трајању од четири месеца. Њихови основни послови су чишћење заштићеног подручја, непосредне околине и прилазних путева и уређење пешачких стаза на подручју Специјалног резервата природе „Увац“. Радници ангажовани на јавним радовима су чистила сва три Увачка језера (Увачко, Златарско и Радоињско), као и реке и потоке који се у иста уливају. Такође, радници су радили и на прављењу и постављању путоказа дуж пешачких стаза. Радили су и на чишћењу службених просторија Резерват Увац д.о.о., чистили су и Визиторски центар на Кокином Броду, хладњачу за дубинско замрзавање хране лешинарима, волијере за привремени смештај повређених птица.

Припадници чуварске службе поседују прописане униформе које су набављене крајем 2020. године. Међутим, летња униформа је због чињенице да чувари немају резервну униформу и да је константно носе од априла до новембра изхабана и поцепана. Током 2023. године извршена се набавка униформе за чуваре и рибочуваре. Приликом обављања појединих послова (чишћење ЗП, уређење стаза, чишћење хранилишта, као и други физички послови) није примерено и адекватно исте обављати у униформи, стога је се редовно обнавља "ХТЗ" опрема.

Одржавање

Задатак одржавања комплетног заштићеног подручја (и непосредне околине истог, преваходно прилазних путева) и брига о чистоћи и уређености заштићеног подручја представља сталну обавезу Резерват Увац д.о.о.

Током године у акцијама чишћења учешће су узимали сви запослени у Резерват Увац д.о.о., радници ангажовани преко јавних радова, љубитељи природе, рекреативни риболовци, поједини пружаоци услуга вожњи Увачким (Сјеничким) језером. Сав сакупљени отпад доведен је у рециклажни центар у Новој Вароши.

Током 2022.године, због дотрајалости, моторно возило тојота није прошло технички преглед и избачено је из саобраћаја тј. стављено је на расход и продат путем лицитације 2023.године. Овим возилом је четрнаест година вршен превоз угинулих животиња са пољопривредних газдинстава до хранилишта Манастирина. Како су возила стално у покрету значајна средства се издвајају за поправљање, набавку делова као и за набавку и замену пнеуматика.

Чувари на располагању имају шест теретних и четири путничка возила. Од пловила на располагању су три кватромарана, пет чамца са ванбродским моторима и три глисера. Вршимо редовно амортизацију материјално-техничких средстава. Сва возила су регистрована али не и пловила. Наиме, чамцима који су коришћени за превоз туриста није продужена регистрација за ту намену јер нису испунили техничке услове (дебљина лима од ког су направљени је мања од 3 милиметра). Због овог су три чамца регистрована за спорт и рекреацију а један је продат путем лицитације у 2023.години а други који није продат биће регистрован за спорт и рекреацију у 2024.години и користити се за потребе чуварске службе.

Регистровано је понтонско пристано место на Растокама и понтонска пристан пред Леденом пећином. Није регистрована понтонска пристан која је набављена али не и постављена на локалитеу Маркова раван. На месту планираном за постављање понтонске пристани, Маркова раван, за сада још висок ниво воде, па није било могуће пристан ни поставити, ако хидролошка ситуација дозволи пристан ће се поставити до краја године или у 2024. Години.

Раније набављене и постављене камере са соларним плочама и акумулаторима за снимање мрестилишта и гнезда белоглавог супа у многоне помажу чуварској служби. Успостављањем видео надзора омогућено је праћење „дешавања“ на хранилишту и околини као и локације Визиторског центра на Кокином Броду у службеним просторијама. Води се евиденција дешавања на овом делу заштићеног подручја (најосетљивијем) како у погледу безбедности јединки белоглавог супа тако и због прикупљања других података везаних за миграторна кретања птица и сл.

Поред ових редовних активности одржавања, које се понављају из године у годину, у 2023. години извршено је санирање водоводних и електричних инсталација Визиторског центра као и одржавања и фарбања фасадне облоге. Извршена је замена улазних врата у визиторски центар на Кокином броду.

Обележавање заштићеног подручја

Обавеза управљача је да успостави граничне и унутарграничне ознаке заштићеног подручја. Ова активност током 2023. године ће се радити у складу са новом Уредбом и Студијом заштите, а којом су на подручју СРП "Увац" установљена сва три степена заштите. Током априла месеца 2023. године ВРС је донела Уредбу о проглашењу Специјалног резервата природе "Увац" ("Сл. Гласник РС", број 27/2023, од 07.04.2023. године), а на основу стручне основе (Студија заштите СРП "Увац") коју је израдио ЗЗПС. Обухват СРП "Увац" се "проширио" са 7.543 ha на 11750,26 ha, од чега је у државној својини 5.466,77 ha (46,52%), у приватној својини 4.598,94 ha (39,14%), у јавној својини 1.678,45 ha (14,28%) и мешовитој својини 6,10 ha (0,05%). Од наведених 11750,26 ha, 8043,33 ha припада територији општине Нова Варош (68,45% територије под заштитом), 3669,06 ha територији општине Сјеница (31,22%) и (по први пут) 37,87 ha територији општине Прибој (0,32%).

Уредбом о заштити СРП "Увац" утврђени су режими заштите I, II и III степена на територији заштићеног подручја, као и мере и ограничења за појединачне режими заштите. Површина под I степеном заштите износи 1.049,46 ha (8,93% територије под заштитом), површина под II степеном заштите износи 4.996,11 ha (42,52%), површина под III степеном заштите износи 5.704,69 ha (48,55 %).

Успостављање нових граничних ознака изискује значајно време и додатан теренски рад чуварске службе, а и ангажовање лица из области геодетске струке и катастра.

У оквиру задатка на обележавању заштићеног подручја, као обавеза управљача и у 2023. години спроведено је одржавање статусних табли и обнављање граничних ознака Специјалног резервата природе „Увац“ и Рибарског подручја Специјалног резервата природе „Увац“. Обновљене су дотрајале и избледеле табле на већ постојећим локацијама. Дуж уређених пешачких стаза као и на прилазним путевима у границама заштићеног подручја, тј. на скретницама са магистралног пута Ужице-Нова Варош и на магистралном путу Сјеница-Ивањица, постављене су нове табле упозорења, обавештења и забрана а у складу са актом о заштити и Правилником о унутрашњем реду и чуварској служби. У 2023. години урађено је обележавање спољних граница резервата по новој уредби.

Управљање природним ресурсима

Основни задатак у остваривању циља праћења и унапређења стања у Специјалном резервату природе „Увац“ је заштита белоглавог супа и осталих некрофагих врста.

Основна активност стараоца је прихрана колоније белоглавог супа. Прихрана се организује сакупљањем, планским довожењем и одлагањем лешева уинулих домаћих животиња, кланичног отпада и месног конфиската (споредни производи животињског порекла) на местима за то одређеним (регистрованим), односно „хранилиштима“. На хранилиштима се окупљају и друге (лешинарске) врсте птица, али и неке врсте сисара, попут вука, лисице и медведа. У току 2023. године на хранилиште Манастирина, изнето је више од 300 тона хране за белоглаве супове и друге некрофаге врсте.

Резерват Увац д.о.о. има уговоре са месним индустријама и кланицама. По истим, испоручилац (месна индустрија, кланица) је у обавези да врши категоризацију споредних производа животињског порекла и транспорт на хранилиште. Резерват Увац д.о.о. уредно води евиденцију о изнетој храни на хранилиште.

Резерват Увац д.о.о. је закључио уговор о пословно – техничкој сарадњи са Ветеринарском установом „Напредак“ из Ћуприје. Предмет овог уговора је уређење међусобних односа двеју уговорних страна у обављању послова организованог сакупљања, превоза, прераде и уништавања отпадака животињског порекла и уинулих животиња. Ветеринарска установа „Напредак“ је по овом уговору обавезна да од Резерват Увац д.о.о. преузима целокупну количину споредних производа животињског порекла, и да исте превезе (камионима заспецијалне намене) до свог погона у Ћуприји ради прераде, односно спаљивања, а све наведено сходно важећим ветеринарско – санитарним прописима. Резерват Увац д.о.о. Ветеринарској установи „Напредак“ плаћа за ову услугу.

Хладњача за лагеревање хране за орлове чија запремина износи 16 m³ је у функцији.

Појачаним чуварским надзором у време гнезђења, излегања и полетања младунаца, као и успостављањем система електронског видео надзора на појединим локацијама, обезбеђена је ефикасна заштита белоглавог супа у периоду репродукције и одгајања подмлатка.

Током 2023. године у жичаним кавезима за смештај повређених птица збринуте су, на кратак временски период, јединке белоглавог супа. Углавном су то младунаци који су приликом полетања имали проблем, као и птице које нису биле у могућности за самосталан живот у природи услед повреда или витаминских недостатака. О овоме су благовремено обавештене све надлежне институције, укључујући Завод за заштиту природе Србије, по чијим инструкцијама смо даље поступали. У волијери су тренутно шест јединки на привременом опоравку. Оне се редовно хране и обилазе од стране чуварске службе.

У непосредном контакту са месним становништвом у континуитету се врши едукација у циљу сузбијања штетних појава попут тровања и других радњи које угрожавају заштићене врсте лешинара и других птица, као и ситне и крупне дивљачи. Посебна пажња обрађена је разговору са члановима ловачких удружења и управницима ловишта, као и са сеоским домаћинствима чија су стада (евентуално) угрожена од напада вукова. Скренута је пажња на штетне последице тровања и казнене мере које очекују починиоце.

Настављена је дугогодишња сарадња са Заводом за заштиту природе Србије и Институтом за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ у вези вршења мониторинга гнездећих парова и маркирања младунаца на Увцу.

У сарадњи са Институтом за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, који је носилац пројекта маркирања белоглавих супова у Специјалном резервату природе “Увац“, обележено је 385 јединке белоглавог супа.

Наведени резултати указују да је колонија на Увцу (скупа са колонијом у Милешевци) стабилна, и да је Увац најзначајнији локалитет за супове на целом простору Балканског полуострва.

Научно истраживачки и образовни рад

У 2023. години реализовани пројекти из области научно истраживачког рада су:

- Мониторинг гнезда и маркирање белоглавих супова;
- Мониторинг водоземаца и гмизаваца;
- Истраживање стања рибљег фонда на рибарском подручју Специјалног резервата природе „Увац“;
- Истраживање диверзитета птица на подручју Специјалног резервата природе „Увац“.

Планирање, изградња и уређење заштићеног подручја

Поступање везано за бесправну градњу има следећи ток: иста се записнички констатује од стране чувара заштићеног подручја, записник прате фотографије. Наведено се доставља републичкој грађевинској инспекцији која доноси одговарајуће решење, против дивљег градитеља се подноси кривична пријава. Овде проблем представља чињеница да се, и поред постојања решења о уклањању/рушењу, рушење се не извршава.

Промоција вредности заштићеног подручја

Када је у питању приказивање вредности заштићеног подручја, као и његова интерпретација и промоција, у 2023. години су спроведене следеће активности:

- медијско приказивање (дневне новине, часописи, магазини, радио, телевизија, интернет портали..) резултатана очувању и унапређењу стања заштићеног подручја, његовог коришћења, као и проблема и тешкоћа који прате заштиту,
- пружање логистичке подршке разним продукцијским кућама за снимање популарних, едукативних, образовних и научних филмова,
- штампање календара,
- учешће на разним семинарима, научним скуповима, локалним манифестацијама и др.

Резерват Увац д.о.о. се током 2023. године трудио да на што бољи начин прикаже основне вредности Специјалног резервата природе „Увац“, на темељима одрживог коришћења вредности заштићеног подручја, посебно афирмишући научно - истраживачки и образовни рад, као и рекреативни и еколошки приступ развоју туризма.

Штампали смо улазнице за посетиоце, са атрактивним фотографијама на предњој страни, и са основним режимима понашања у резервату на полеђини улазнице. Такође, штампали смо и дозволе за рекреативни риболов – исте је радио Завод за израду новчаница и кованог новца, који послује при Народној банци Србије.

Резерват Увац д.о.о. је плаћао закуп домена за интернет сајт: www.uvac.org.rs.

Сарадња

У оквиру активности сарадње, настављена је и унапређује се сарадња са организацијама спортских и рекреативних риболоваца, односно са корисницима суседних рибарских подручја и заштићених подручја, сарадња са ловачким удружењима, али и сарадња са свим другим невладиним организацијама које се баве питањима заштите и унапређења животне средине, одрживог развоја, обновљивих извора енергије, сеоског туризма и слично. Сарадници и у 2023. години били су: Министарство заштите животне средине, Министарство привреде, Министарство финансија, Завод за заштиту природе Србије, Институт за биолошка истраживања „СинишаСтанковић“, Фонд за заштиту птица грабљивица из Београда, „Чувари природе“ из Пожеге, Стара Рашка, итд.

Учесници пројекта Заштићена подручја за природу и људе, ученици сеоских школа које се налазе у заштићеном подручју, представници WWF-а, посетили су Резерват Увац д.о.о, показавши интересовање за сарадњу везаних за циљеве пројекта, Унапређење заједничког живота локалног становништва и великих карнивора на територији заштићеног подручја кроз успостављање превентивних мера и едукацију у циљу смањења ових сукоба;

Потписан је споразум о сарадњи са Савезом спелеолошких организација Србије. Предмет овог споразума је сарадња у размени искустава, научних и стручних информација, рад на пројектима везаним за заштиту спелеолошких објеката и природних добара, као и пројеката везаних за спасавање, учешће на научним скуповима, пружање помоћи и акцијама спасавања повређених спелолога, људи и материјалних добара, као и друге активности од заједничког интереса.

Посебни послови и задаци

Резерват Увац д.о.о. је у 2023. години, на пригодан начин обележио значајне датуме везане за заштиту природе. Нарочиту пажњу, већ традиционално, посветили смо обележавањау Светског дана лешинара.

Прилог 1

БИЛАНС СТАЊА на дан 31.12.2023. године

у 000 динара

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	План на дан 31.12.2023.	Реализација (процена) на дан 31.12.2023.
1	2	3	4	5
	АКТИВА			
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001		
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА	0002	54,014	51,600
	(0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)			
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	0003		
	(0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)			
010	1. Улагања у развој	0004		
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		
013	3. Гудвил	0006		
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007		
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008		
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	0009	54,014	51,600
	(0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)			
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	14	14

023	2. Постројења и опрема	0011	20,000	19,286
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	34,000	32,300
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013		
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014		
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015		
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016		
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017		
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019		
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020		
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021		
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022		
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023		
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024		
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025		
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026		
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027		
28 (део) осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028		
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030	11,195	10,800
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031		
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		
13	3. Роба	0034		
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037		
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	3,700	4,850
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	3,700	4,850
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043		

21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	1,300	1,200
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	1,300	1,200
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047		
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048		
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049		
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0050		
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052		
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053		
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054		
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055		
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	6,195	4,750
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058		
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059	65,209	62,400
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060		
	ПАСИВА			
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	51,909	52,376
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	3,769	3,769
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403		
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405		4,742
330 и потражни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	6,235	8,765
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407		
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	41,905	35,100
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409	38,903	32,585
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	3,002	2,515
	VIII. УЧЕШЋА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411		
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412		
350	1. Губитак ранијих година	0413		
351	2. Губитак текуће године	0414		
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416		
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418		

40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420		
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421		
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422		
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423		
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425		
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426		
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427		
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428		
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429		
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430		
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431	13,300	10,024
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432		
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433		
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434		
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435		
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437		
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438		
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439		
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440		
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	400	100
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443		
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445	400	100
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447		
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448		
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	12,900	9,924
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450	11,800	9,324
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0451	400	100
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452	700	500
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453		
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454		
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = 0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455		
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456	65,209	62,400
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457		

БИЛАНС УСПЕХА
за период од 01.01.2023. до 31.12.2023. године

у 000 динара

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	План 01.01-31.12.2023.	Реализација (процена) 01.01-31.12.2023.
1	2	3	4	5
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	35,000	27,200
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002		
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004		
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	8,500	6,000
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	26,500	21,200
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	32,000	24,200
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014		
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	3,000	3,100
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	20,000	13,800
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017	10,210	9,650
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018	5,750	1,460
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019	4,040	2,690
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	3,500	2,800
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021		
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	2,500	2,100
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023		
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	3,000	2,400
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025	3,000	3,000
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026		
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	2	2
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028		
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029	2	2
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032		61
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033		
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		61
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037	2	
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038		59
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039		
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040		71

67	Ж. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041		
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042		53
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043	35,002	27,202
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044	32,000	24,268
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045	3,002	2,934
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046		
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047		
59-69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049	3,002	2,934
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050		
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
721	И. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	2,000	419
722 дуг. салдо	ИИ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИХ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052		
722 пот. салдо	ИИИ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053		
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054		
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	1,002	2,515
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056		
	И. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		
	ИИ. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		
	ИИИ. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059		
	ИИИИ. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060		
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ			
	1. Основна зарада по акцији	1061		
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01. до 31.12.2023. године

у 000 динара

ПОЗИЦИЈА	АОП	План 01.01-31.12.2023.	Реализација (процена) 01.01-31.12.2023.
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	35000	27200
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	8500	6000
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003		
3. Примљене камате из пословних активности	3004		
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	26500	21200
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	32000	
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	9500	9980
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008		
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	20000	13800
4. Плаћене камате у земљи	3010		
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012	2500	420
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013		
8. Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	3000	3000
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	0	0
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019		
3. Остали финансијски пласмани	3020		
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021		
5. Примљене дивиденде	3022		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	6800	1425
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	6800	1425
3. Остали финансијски пласмани	3026		
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	6800	1425
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	0	0
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		

6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	0	0
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045		
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046	0	0
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	0	0
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	35000	27200
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	38800	25625
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	0	1575
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	3800	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	6195	3175
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054		
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	3390	4750

Анализа остварених индикатора пословања за 2023. годину

Према физичком обиму пословања у току 2023. године, Друштво није испунило планиране активности у потпуности.

У току 2023. године продато је око 6829 улазница у Специјални резерват природе „Увац“. Продате улазнице нису једнаке броју посетилаца заштићеном подручју, из разлога што не постоје улазни пунктови који се могу контролисати и тако вршити наплата сваком туристи. У току 2023.године продата је око 5730 улазница у Ледену пећину.

Број продатих дозвола за риболов је: 610 годишњих, 427 дневних и 82 вишедневних дозвола.

У 2023. години планиран је приход од 35.000.000,00 динара, а реализовани приходи су у износу од 27.200.000,00 динара. Разлика у мање оствареним приходима, настала је услед мањег броја посетилаца и тиме и продатих улазница. Почетак туристичке сезоне 2023. године пратиле су обилне падавине, тако да посета туриста почиње тек од јула месеца, што се одразило како на приходе од туризма тако и на износ накнада за коришћење природног добра (накнаде за коришћење чамаца). Продато је и мање риболовачких дозвола. Уговором опредељени износ субвенција је био знатно мањи од планираног.

Расходи који су планирани у 2023. години су у износу од 32.000.000,00 динара, а реализовани расходи су у износу од 24.268.000,00 динара. Разлика расхода у планираним и реализованим износима је настала услед уштеда и рационализације пословања. Смањених активности у области туризма услед смањеног броја посетилаца.

Током године није дошло до реализације неких планираних набавки. Није реализовано водоснабдевање Визиторског центра на Кокином Броду, уређење пешачке стазе у Леденој пећини и контролни центар на Великом врху. Из тих разлога постоји разлика планираних и реализованих износа на позицији стална имовина.

Ревизорским процедурама које је извршила независна ревизорска институција Advisory&Finance MB d.o.o за пословање у 2022. години утврђено је да у пословним књигама нису евидентиране одлуке Скупштине Друштва о расподели добити по финансијским извештајима за период 2015.-2021. године а на које је Влада дала сагласност, у делу који се односи на расподелу дела добити у резерве у оквиру капитала Друштва. На тај начин, на дан 31. децембар 2022. године, резерве Друштва су мање исказане у укупном износу РСД 4.742 хиљаде, док је нераспоређена добит ранијих година више исказана за исти износ.

За годину завршену 31. децембра 2022. године остали приходи износе РСД 2.530 хиљада. Ревизорским процедурама је утврђено да је наведени износ евидентиран, као резултат погрешне примене Одељка 17 – Некретнине, постројења и опрема МСФИ за МСП. Као резултат наведеног, на дан 31. децембар 2022. године, остали приходи су прецењени а ревалоризационе резерве мање исказане за износ од РСД 2.530 хиљада.

Основни капитал исказан у пословним књигама и финансијским извештајима ранијих година није усклађен са капиталом регистрованим у Агенцији за привредне регистре.

Разлика планираних прихода и расхода показује пословни добитак у износу од 3.000.000,00 динара. На крају 2023. године Друштво планира нето добитак у износу од 2.515.000,00 динара.

Разлози одступања у односу на планиране активности

Друштво је учинило све што је у његовој моћи и у овој ситуацији остварило готово све активности које су планиране програмом пословања за 2023. годину.

Проблем водоснабдевања визиторског центра није решен јер захтева и израду пројектно-планске документације и добијање водних аката кроз систем обједињене процедуре што повећава финансијске трошкове.

За уређење обале за безбедно пристајање чамаца за јавни превоз путника на Увачком (Сјеничком) језеру, на локалитету Маркова раван набављена је понтонска пристан која поседује одговарајуће сертификате и еколошке стандарде за регистрацију при надлежној лучкој капетанији. Због лоше хидролошке ситуације пристан није још постављена иако су током 2022. године набављене металне шине и арматурна мрежа за ограду која спаја пристан са обалом. Кад хидролошка ситуација буде повољна ови послови ће бити окончани.

Обавеза управљача је да успостави граничне и унутарграничне ознаке заштићеног подручја. Ова активност током 2023. године се ради у складу са новом уредбом и објављеном Студијом заштите, а којом су на подручју Специјалног резервата природе „Увац“ установљена сва три степена заштите. Успостављање нових граничних ознака изискује значајно време и додатан теренски рад чуварске службе, а и ангажовање лица из области геодетске струке и катастра. Поред наведеног потребно је набавити савремену опрему за теренски рад (мултифункционални GPS уређај) и обучити чуварску службу за руковање истим.

Спроведене активности за унапређење процеса пословања

Ранијих година уведен је систем Финансијског управљања и контроле, што је у многоме олакшало послове планирања и управљања, смањило ризике у пословању, увело лакшу контролу у свим процесима рада.

Модернизован је званични сајт друштва на ком се могу видети документа као и актуелне информације везане за заштићено подручје.

Постојећи видео надзор, камере са соларним плочама и акумулаторима, за снимање мрестилишта и гнезда белоглавог супа постављене су на највишим тачкама кањона ради њихове веће функционалности и покривености подручја. Омогућено је праћење „дешавања“ на хранилишту и околини у службеним просторијама. Води се евиденција дешавања на овом делу заштићеног подручја (најосетљивијем) како у погледу безбедности јединки белоглавог супа тако и због прикупљања других података везаних за миграторна кретања птица и сл. Видео надзором на хранилишту забележена је и посета дивље мачке, сурог орла, црног лешинара, лисица, вукова и медведа.

Успостављањем видео надзора на локацији Визиторског центра на Кокином Броду омогућено је праћење дешавања на почетном делу Златарског језера и њихово праћење у службеним просторијама.

У току 2023. године набављени су чамци за превоз туриста, возило за превоз угинулих животиња на хранилиште белоглавих супова.

Остварени циљеви који су планирани програмом пословања за 2023. годину

Основни циљ Друштва је очување и снажење популације белоглавог супа. Ово се постиже повећањем броја јединки што је постигнуто. Ово потврђују извештаји мониторинга о броју гнездећих парова.

Остали циљеви су број продатих улазница у заштићено подручје, дозвола за риболов као и број издатих решења за коришћење пловила. У 2023. години, приметан је повећање у броју продатих улазница у заштићеном подручју и више од 30%. Продаја риболовачких дозвола је такође била у порасту али у мањем проценту.

Број издатих Решења за накнаду за коришћење заштићеног подручја је у односу на базну годину већи. Разлози за ово су боља хидролошка ситуација тј. ниво воде на свим хидроакумулацијама у заштићеном подручју током туристичке сезоне био је на максимуму. Ово је утицало на бољу посећеност, употребу пловила на језерима, могућност приласка објектима у приобаљу.

Успостављање граничних и унутар граничних ознака је реализован у складу са планираним.

3) ЦИЉЕВИ И ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ ДРУШТВА ЗА 2024. ГОДИНУ

Како је Резерват „Увац“ д.о.о. Друштво чији је оснивач влада Републике Србије, основано да би управљало Специјалним резерватом природе „Увац“ и очувало његове стварне и природне вредности, пословна политика Друштва дефинисана је Уредбом о заштити Специјалног резервата природе "Увац"(исту је донела Влада Републике Србије).

За дефинисање пословне политике у 2024.години потребно је имати у виду расположиве ресурсе, као и постојећа ограничења, недостатке и проблеме, углавном наслеђене из претходног периода, како у Друштву, тако и у ужем и ширем пословном окружењу. Основни циљ при изради Програма је да исти буде у складу са циљевима и смерницама економске и фискалне политике Владе Републике Србије.

Циљеви Друштва

У 2024. години Друштво планира да спроведе активности које пристичу из Програма управљања Специјалног резервата природе „Увац“ за 2024. годину и других законских и интерних управљачких аката.

Основни циљеви заштите, очувања, унапређења и одрживог коришћења заштићеног подручја СРП "Увац" дефинисани су Студијом заштите а употпуњени су потребама на терену и то су:

- успостављање граничних и унутарграничних ознака, посебно "у светлу" доношења "нове" Уредбе – овој активности је већ "посвећено" неколико претходних месеци, биће "посвећено" и наредних неколико месеци;
- обележавање (са воде) гнездилишних зона белоглавих супова (јасно обележити зоне у којима посете и дуже задржавање није дозвољено, у складу са решењем Министрства заштите животне средине, број: 353-02-02338/2023-04, од 24.8.2023. године);
- активан надзор од стране чуварске и рибочуварске службе;
- очување и даље снажење популације белоглавог супа (Лат. *Gyps fulvus*);

- очување станишта и побољшање стања популација других значајних врста птица (сурог орла, змијара, осичара, рибара, буљине, великог ронца, пузгавца, планинског детлића, прдавца, сивог сокола, крстокљуна, пупавца, кривокљуног спрудника, црвеноног спрудника, великог вранца, ђубастог гњульца, црновратог гњульца, златног вивка, беле роде, сиве грмуше, водомара...), дивљачи и другог животињског света (посебно срна, видри, вукова, медведа...);
- поновно насељавање дивљих врста биљака и животиња које су нестале с подручја СРП "Увац", посебно представника птица грабљивица, као што су црни лешинар ("суп старешина" – Лат. *Aegipius monachus*), бела кања ("египатски" лешинар – Лат. *Neophron percnopterus*) и орао брадан ("костоберина" – Лат. *Gypaeus barbatus*);
- очување и повећање ихтиофауне уз јачање учешћа аутохтоних врста (младица (Лат. *Nucho hucho*) и поточна пастрмка (Лат. *Salmo trutta*)) и снажење њихових популационих карактеристика;
- очување разноврсности флоре, шумских, ливадских и других биљних заједница;
- побољшање структуре и квалитета шумских састојина, и сузбијање шумских штеточина (првенствено поткорњака);
- очување геоморфолошких, хидролошких и спелеолошких одлика и феномена геонаслеђа;
- очување и побољшање стања природних чинилаца животне средине, посебно квалитета вода и земљишта, као и обезбеђење адекватног управљања отпадом;
- очување лепоте и разноврсности предела, одржање и унапређење предеоних и амбијенталних обележја комплетног заштићеног подручја;
- одрживо коришћење природних ресурса, односно пољопривредног земљишта, шума, вода, минералних сировина...;
- обезбеђење услова за органску пољопривредну производњу;
- планско уређење простора, уз санацију последица досадашње "дивље", односно бесправне изградње објеката;
- развој рекреације и туризма (екотуризма) на принципима одрживог развоја;
- уређење пећина за посећивање (превасходно Ледене пећине);
- проширивање знања о свим елементима природног и антропогеног комплекса заштићеног подручја, односно развој и даље унапређење образовања и развој и даље унапређење научноистраживачког рада, у сарадњи са научним установама, организацијама и институтима;
- стварање услова за бољи живот месног становништва на територији заштићеног подручја СРП "Увац" и непосредне околине.

Циљеви јавног предузећа са кључним индикаторима остварења циљева

Циљ	Индикатор	Базна година	Вредност индикатора				Извор провере	Активност за достизање циља
			Базна година	2024. година	2025. година	2026. година		
Повећање броја гнездећих парова белоглавог супа	Број парова	2023	148	150	153	155	годишњи извештаји	спровођење активних мера заштите
Повећање броја продатих улазница у резерват	Број продатих улазница	2023	8511	10000	12000	15000	годишњи извештаји	промоција, уређење видиковаца, одговоран рад чуварске службе
Повећање броја продатих улазница у Ледену пећину	Број продатих улазница	2023	6521	7000	9000	12000	годишњи извештаји	промоција, уређење прилазне стазе и стаза кроз пећину, одговоран рад чуварске службе
Повећање броја издатих решења за накнаде	Број издатих решења	2023	80	90	100	120	годишњи извештаји	рад служби, сарадња са инспекцијом
Повећање броја продатих дозвола за риболов годишњих	Број продатих дозвола	2023	610	700	730	760	годишњи извештаји	одговоран рад чуварске, порибљавање
Повећање броја продатих дозвола за риболов дневних	Број продатих дозвола	2023	427	450	480	520	годишњи извештаји	одговоран рад чуварске, порибљавање
Повећање броја продатих дозвола за риболов вишедневних	Број продатих дозвола	2023	82	90	100	120	годишњи извештаји	одговоран рад чуварске, порибљавање
Успостављање граничних и унутар граничних ознака	км	2023	80	120	160	200	теренски извештај	рад чуварске и осталих служби

Анализа тржишта, конкуренције

Основна делатност Друштва је заштита, очување и унапређење природних вредности подручја Специјалног резервата природе „Увац“. Да би то постигло, Друштво користи одговарајуће материјалне, кадровске, организационе и управљачке ресурсе. Иако Друштво послује у окружењу где је конкуренција изразито јака (близина националног парка Тара, парк природе Шарган - Мокра Гора, парк природе Златибор), својим особеностима, препознатљивим природним вредностима (спелеолошки објекти, белоглави суп, језера), залагањем запослених, из године у годину постаје препознатљиво и све успешније.

Друштво у свом пословању размишља о увођењу нових садржаја и услуга:

- посматрање прераде млека и других традиционалних радова у оквиру сеоских домаћинстава (припрема вуненог предива, ткање, млевење жита у воденицама, плаштење и "трпање" сена, и др);
- скијање, санкање и друге активности зимског планинског туризма;
- посматрање или учешће у традиционалним вештинама, играма и надметањима ("бацање камена с рамена", "превлачење конопца"...) карактеристичним за овај крај Србије;
- купање и рођење у увачким језерима и рекама/притокама;
- спелеолошке активности, конкретно, посета пећинама: Ушачком пећинском систему (Ушачка и Ледена пећина и јама Бездана), Тубића, Баждарској, Буковик, уз минималне радове на уређењу туристичке стазе;
- пењачке активности у природном окружењу.

Да би се ове активности спровеле потребно је веће укључење и едукација локалног стновништва у заједничке пројекта са СРП „УВАЦ“, повећање броја извршилаца чуварске службе и њихова обука у рођењу, спелеологији и планинарењу.

Сада главни садржаји боравка посетилаца су:

- шетња мрежом дискретно обележених излетничких стаза;
- вожња чамцима и катамаранима;
- посматрање белоглавих супова, птица уопште и друге дивљачи, фотографисање истих, учешће у организованим активностима заштите биљног и животињског света и чистоће предела;
- рекреативни (и спортски) риболов;

Резерват Увац д.о.о. је у претходних 10-15 година, уредио више пешачких стаза, посебно када је реч о непосредној близини Увачког (Сјеничког), Златарског и Радоињског језера. План нам је да постојеће (као и новоуређене) стазе укључимо у златиборску трансферзалу пешачких стаза, као да уз евентуално уређивање појединих деоница омогућимо вожњу бицикала.

Такође, а што је од великог значаја, Резерват Увац д.о.о. планира да у првој половини године, изради нови Програм управљања посетиоцима, у складу са новом Уредбом, Студијом заштите и Решењем Министарства заштите животне средине (број: 353-02-02338/2023-04) а на основу услова заштите природе које издаје/прописује Министарство заштите животне средине. Како би наведени програм урадили што боље, свакако ћемо се консултовати са Завод за заштиту природе Србије, Министарство заштите животне средине, другим управљачима. То ће омогућити бољи евиденцију и бољу наплату вожњи чамцима и катамаранима.

Изградњом нових вишљих и преуређењем већ постојећих видиковаца и њихове околине повећао би се број посетилаца и могућност бољег погледа за посматрање птица и њихово успешније фотографисање.

За потребе уласка, односно посете Леденој пећини, потребно је набавити нове лампе за посетиоце (јер су постојеће старе и "израубоване"). Наиме, Ледена пећина није осветљена (раније, Резерват Увац д.о.о. је у два наврата тражио од Завода за заштиту природе Србије услове за осветљење Ледене пећине, међутим, становиште стручњака Завода је било да не треба дозволити осветљење пећине), па се у исту улази искључиво уз помоћ лампи.

Уређењем и изградњом риболовачких стаза, организовање такмичења у спортском риболову повећао би се број спортских риболоваца а самим тим и продатих дозвола за спортски риболов.

Пуштањем у рад и стављање у функцију Визиторског центра у Кокином Броду омогућила би се боља презентација и едукација о лепотама и садржајима заштићеног подручја СРП „Увац“

Заштићено природно добро спада у једну од најактуелнијих туристичких дестинација. Организација туризма у заштићеном подручју је веома комплексан задатак. То мора превасходно бити одрживи туризам. Зато ће напори и у 2024. години бити усмерени ка промовисању еко туризма. И даље је највише тражено организовање излета сплаварењем укључујући посету Леденој пећини и видиковцима са погледом на меандре али и шетња пешачким стазама, планинарење, вожња кајака, педловање, посматрање птица са видиковаца уз присуство чувара.

Ризици у пословању

Друштво као управљач Специјалним резерватом природе „Увац“, за основни задатак има заштиту и унапређење овог природног добра од изузетног значаја. У том смилу и значајнији разматрани ризици, а који би се могли одразити на пословање Друштва се односе управо на могућности појаве акцидентата који би угрозили природну и културну, а сходно томе и стратешки деловати у случају њиховог избијања.

Друштво има јако добро развијену теренску, али и административну праксу и свакодневно делује у смислу успостављања превентивних мера у случају избијања извесних акцидентичних ситуација, а осим тога и свесрдно ради на решавању проблема код свих евидентираних и потенцијално могућих субјеката, како би спречили било коју појаву која би могла угрозити вредности Специјалног

резервата природе „Увац“. Из перспективе ризика најприсутнији потенцијале ацидентичне "тачке" су:

- погони за прераду млека и производњу млечних производа који се налазе на водотковима који чине или гравитирају водама Резервата. У сарадњи са надлежним локалним и националним службама. Друштво чини све да сваки од појединачних проблема реши на законом прописан начин и у маниру добре пословне праксе,
- активности бесправне градње у Резервату су такође озбиљан потенцијални ризик за нарушавање вредности Резервата због чега Друштво, осим законом прописаних мера, спроводи и тзв. превентивне, пре свега у комуникацији са медијима, вршећи тако едукативне активности како би се овакве радње у будућности елиминисале,
- одлагање отпада од стране различитих субјеката је такође озбиљан ризик за нарушавање биодиверзитета. У сарадњи са надлежним локалним службама и јавним предузећима, Друштво даје пуну теренску, али и другу практичну подршку раду на реализацији донешеног Плана управљања отпадом за простор општине Нова Варош, Сјеница, Прибој и Пријепоље. Такође, Друштво разним активностима врши и едукативну функцију како би додатно мотивисало локалну и ширу заједницу да учествује и предузме мере заштите природе, а у овом случају конкретно - да поштује начела добрих пракси у управљању комуналним и другим отпадом,
- обзиром да се већина прихода друштва односи на услуге везане за туризам и рекреативни риболов, један од највећих ризика по остваривање планираних прихода јесу метереолошке прилике у летњем периоду када је и највећи број посетилаца и риболоваца. Неповољне временске прилике значајно ће смањити планиране приходе.
- други екстерни фактори ризика.

Током 2024. године потребно је урадити Процену ризика од катастрофа, па, пошто се прибави сагласност на исту од стране МУП-а РС, Сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пријепољу, урадити План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Ово је "посао" за овлашћену "кућу", која поседује одговарајуће лиценце, као и запослена лица са одговарајућим лиценцама, за израду напред наведених аката. Претходно, ова акта су рађена 2019. Године

Осим претходно наведених ризика, Друштво идентификује и извесне административно-финансијске ризике који би могли довести у питање пословање Друштва, а тако се и негативно одразити на праксу заштите Специјалног резервата природе „Увац“. Како су један од најзначајних прихода Друштва заправо субвенције са националног нивоа, Друштво идентификује финансисјку нестабилност на националном нивоу као потенцијални ризик, јер у случају изостанка трансфера по овом основу Друштво не би имало могућности за рад. Један од могућих и потцејалних ризика по пословање Друштва је и неликвидност других привредних субјеката са којима Резерват Увац д.о.о послује, те у узрочно последичној вези могу довести у питање и пословање овог привредног друштва у оној мери у којој привредна друштва сарађују. Пословање у условима опште економске кризе, пандемије носи непредвиђене ризике на које, као и други актери у пословном свету, не можемо утицати.

Други значајни ризици по пословање Друштва нису идентификовани.

Пословни ризици и план управљања ризицима

Ризик	Вероватноћа ризика (1)		Утицај ризика (2)		Укупно (3)		Процењен финансијски ефекат у случају настанка ризика (у 000 дин)	Планиране активности у случају појаве ризика
	Избор	Вероватноћа	Избор	Утицај	3=1*2	Ефекат ризика		
Елементарне непогоде	3	Висока вероватноћа	3	Висок утицај	9	Критичан ризик	4,000	Процена ризика од катастрофа. План заштите и спасавања
Дивља градња	3	Висока вероватноћа	3	Висок утицај	9	Критичан ризик	12,000	Сарадња са надлежним инспекцијским органима, одговоран рад чуварске службе
Повећан број посетилаца	1	Ниска вероватноћа	2	Умерен утицај	2	Умерен ризик	4,000	План управљања посетиоцима
Законодавни оквир	2	Умерена вероватноћа	2	Умерен утицај	4	Умерен ризик	11,000	Усаглашавање закона, јавни увид
Загађење	3	Висока вероватноћа	3	Висок утицај	9	Критичан ризик	23,000	Сарадња са надлежним службама, локална самоуправа
Судски процеси	2	Умерена вероватноћа	2	Умерен утицај	4	Умерен ризик	10,000	Поштовање законских регулатива
Фискални ризици	2	Умерена вероватноћа	2	Умерен утицај	4	Умерен ризик	6,000	Усклађени годишњи програми
Заразне болести-епидемија	3	Висока вероватноћа	3	Висок утицај	9	Критичан ризик	7,000	Поштовање епидемијских мера
Енергетска - општа криза	3	Висока вероватноћа	3	Висок утицај	9	Критичан ризик	21,000	Спровођење мера које прописује Влада РС, план штедње

Планирани индикатори пословања за 2024. годину

Процес пословања предузећа одвија се у складу са постављеним циљевима а који су дефинисани одговарајућим планским документима у којима су садржани и природни и финансијски показатељи пословања.

Анализом индикатора пословања и упоређивањем одређених билансних позиција, може се закључити да Друштво остварује позитивну ликвидност, тј. финансијску стабилност. Упоредивањем показатеља из предходних година, може се извести закључак о углавном развојном тренду Друштва. Друштво је ликвидно тј. располаже са довољно средстава која могу покрити текуће обавезе. Економски циљ пословања Друштва је да из године у годину обезбеди што позитивнији резултат пословања тј. уз што рационалније трошкове оствари већу вредност прихода.

Приказ планираних и реализованих индикатора пословања

у 000 динара

		2021. година	2022. година	2023. година	2024. година
Укупни капитал	План	35,319	38,198	51,909	55,389
	Реализација	30,865	52,500	52,376	-
	% одступања реализације од плана	-13%	+37%	+1%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	+70%	-0%	+6%
Укупна имовина	План	70,449	68,200	54,014	74,550
	Реализација	49,485	53,958	51,600	-
	% одступања реализације од плана	-30%	-21%	-4%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	+9%	-4%	+44%
Пословни приходи	План	53,475	53,625	35,000	56,715
	Реализација	29,400	27,260	27,200	-
	% одступања реализације од плана	-45%	-49%	-22%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	-7%	-0%	+109%
Пословни расходи	План	51,075	49,525	32,000	53,700
	Реализација	24,000	29,405	24,200	-
	% одступања реализације од плана	-53%	-41%	-24%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	+23%	-18%	+122%
Пословни резултат	План	2,400	4,100	3,000	3,015
	Реализација	5,400	-2,145	3,000	-
	% одступања реализације од плана	+125%	-152%	0%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	-140%	-240%	+0%
Нето резултат	План	2,044	3,455	1,002	2,513
	Реализација	4,765	-144	2,515	-
	% одступања реализације од плана	+133%	-104%	+151%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	-103%	-1847%	-0%
Број запослених на дан 31.12.	План	18	19	17	17
	Реализација	13	14	13	-
	% одступања реализације од плана	-28%	-26%	-24%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	+8%	-7%	+31%
Просечна нето зарада	План	47,516	50,366	56,600	57,000
	Реализација	45,394	45,618	51,397	-
	% одступања реализације од плана	-4%	-9%	-9%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	+0%	+13%	+11%
Инвестиције	План				
	Реализација				-
	% одступања реализације од плана	0%	0%	0%	-
	% одступања реализације у односу на реализацију претходне године	-	0%	0%	0%

	2021. година реализација	2022. година реализација	2023. година реализација (процена)	План 2024. година
ЕБИТДА	4245	2675	6502	3013
ROA	3.81	6.12	1.53	4.43
ROE	6.74	8.09	1.93	3.37
Оперативни новчани ток			3000	1550
Дуг / капитал	2.1	2	25.62	25.7
Ликвидност	2.1	2	84.17	57.15
% зарада у пословним приходима	29.73	38.04	57.14	31.91

у 000 динара

	Стање на дан 31.12.2021.	Стање на дан 31.12.2022.	Стање на дан 31.12.2023.	План на дан 31.12.2024.
Кредитно задужење без гаранције државе				
Кредитно задужење са гаранцијом државе				
Укупно кредитно задужење	0	0	0	0

у 000 динара

		2021. година	2022. година	2023. година	План 2024. година
Субвенције	План	24640	17040	14260	23525
	Пренето	9840	11870	14260	
	Реализовано	9060	11020	14260	-
Остали приходи из буџета	План				
	Пренето				-
	Реализовано				-
Укупно приходи из буџета	План	24640	17040	14260	23525
	Пренето	9840	11870	14260	-
	Реализовано	9060	11020	14260	-

4)

5) ПЛАНИРАНИ ИЗВОРИ ПРИХОДА И ПОЗИЦИЈЕ РАСХОДА ПО НАМЕНАМА ЗА 2024. ГОДИНУ

Основна активност Друштва усмерена је на заштиту, очување и унапређење стања заштићеног подручја. Утврђени услови и начин распореда и коришћења средстава за субвенционисање заштићених природних добара од националног интереса, која су одређена Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину у Разделу 25- Министарства заштите животне средине, Глава 25.0, Програм 0405-заштита природе и климатске промене, Функција 560- заштита животне средине неklasификована на другом месту, Програмска активност 0002- Подстицаји за програме управљања заштићеним природним добрима од националног интереса, економска класификација 451- субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, из сопствених прихода, као и из других извора у складу са законом.

Средства за 2024. годину биће обезбеђена у оквиру лимита на разделу Министарства надлежног за послове заштите животне средине.

БИЛАНС СТАЊА на дан 31.12.2024. године

у 000 динара

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Износ			
			План 31.03.2024.	План 30.06.2024.	План 30.09.2024.	План 31.12.2024.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002	59,200	62,400	63,400	63,600
01	И. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	0	0	0	0
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005				
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009	59,200	62,400	63,400	63,600
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	38,100	41,300	42,400	42,500
023	2. Постројења и опрема	0011	21,100	21,100	21,000	21,100
024	3. Инвестиционе некретнине	0012				
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013				
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014				
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015				
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016				
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018	0	0	0	0
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019				
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023				
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027				
28 (део) осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029				
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057+ 0058)	0030	16,440	20,175	11,145	10,950
Класа 1, осим групе рачуна 14	И. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	0	0	0	0
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032				
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033				
13	3. Роба	0034				
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035				
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036				
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				

20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	4,500	5,000	6,000	4,500
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	4,500	5,000	6,000	4,500
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040				
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041				
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042				
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044	0	0	0	0
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045				
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046				
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	210	175	145	150
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана правна лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051	210	175	145	150
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056				
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	11,730	15,000	5,000	6,300
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058				
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059	75,640	82,575	74,545	74,550
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060				
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	53,478	54,417	54,885	55,389
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	3,769	3,769	3,769	3,769
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404				
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405	4,742	4,742	4,742	4,742
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406	8,765	8,765	8,765	8,765
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408	36,202	37,141	37,609	38,113
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409	35,100	35,100	35,100	35,100
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	1,102	2,041	2,509	3,013
	VIII. УЧЕШЋА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412	0	0	0	0
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415	0	0	0	0

БИЛАНС УСПЕХА
за период од 01.01.2024. до 31.12.2024. године

у 000 динара

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ			
			План 01.01-31.03.2024.	План 01.01-30.06.2024.	План 01.01-30.09.2024.	План 01.01-31.12.2024.
1	2	3	4	5	6	7
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001	15,153	28,303	35,911	56,715
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	0	0	0	0
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003				
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004				
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	3,800	7,650	11,450	15,490
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006	3,800	7,650	11,450	15,490
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007				
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008				
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009				
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010				
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	11,353	20,653	24,461	41,225
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012				
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013	14,050	26,260	33,400	53,700
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014				
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	1,000	1,500	2,000	3,000
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	3,800	8,560	13,400	18,100
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017	2,375	5,360	8,400	11,300
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018	1,425	3,200	5,000	6,800
52, осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019				
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020				4,000
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021				
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	1,000	1,500	2,000	2,500
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	7,000	13,400	13,000	22,600
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	1,250	1,300	3,000	3,500
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025	1,103	2,043	2,511	3,015
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026				
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	1	1	2	2
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028				
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029	1	1	2	2
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030				
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031				
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	2	3	4	4
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033				
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034	2	3	4	4
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035				
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036				
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037				
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038	1	2	2	2
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039				
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040				
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041				
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042				
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043	15,154	28,304	35,913	56,717
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044	14,052	26,263	33,404	53,704
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045	1,102	2,041	2,509	3,013

	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046				
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047				
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048				
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049	1,102	2,041	2,509	3,013
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050				
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК					
721	И. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	500	700	500	500
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИХ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052				
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053				
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054				
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055	602	1,341	2,009	2,513
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056				
	И. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057				
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058				
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059				
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060				
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ					
	1. Основна зарада по акцији	1061				
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062				

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
у периоду од 01.01. до 31.12.2024. године

у 000 динара

П О З И Ц И Ј А	АОП	Износ			
		План 01.01-31.03.2024.	План 01.01-30.06.2024.	План 01.01-30.09.2024.	План 01.01-31.12.2024.
1	2	3	4	5	6
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ					
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	15,153	28,303	35,911	56,715
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	3,800	7,650	11,450	15,490
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003				
3. Примљене камате из пословних активности	3004				
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	11,353	20,653	24,461	41,225
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	14,050	26,260	33,400	53,715
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	9,750	17,000	19,500	35,115
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008				
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	3,800	8,560	13,400	18,100
4. Плаћене камате у земљи	3010				
5. Плаћене камате у иностранству	3011				
6. Порез на добитак	3012	500	700	500	500
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013				
8. Остали одливи из пословних активности	3014				
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	1,103	2,043	2,511	3,000
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016	12,947	24,217	30,889	50,715
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА					
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	0	0	0	0
1. Продаја акција и удела	3018				
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019				
3. Остали финансијски пласмани	3020				
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021				
5. Примљене дивиденде	3022				
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	0	0	2,261	1,450
1. Куповина акција и удела	3024				
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025			2,261	1,450
3. Остали финансијски пласмани	3026				
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027				
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	0	0	2,261	1,450
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА					
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029	0	0	0	0
1. Увећање основног капитала	3030				
2. Дугорочни кредити у земљи	3031				
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032				
4. Краткорочни кредити у земљи	3033				
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034				
6. Остале дугорочне обавезе	3035				
7. Остале краткорочне обавезе	3036				

II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	0	0	0	0
1. Откуп сопствених акција и удела	3038				
2. Дугорочни кредити у земљи	3039				
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040				
4. Краткорочни кредити у земљи	3041				
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042				
6. Остале обавезе	3043				
7. Финансијски лизинг	3044				
8. Исплаћене дивиденде	3045				
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046				
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047				
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	15,153	28,303	35,911	56,715
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	14,050	26,260	35,661	55,165
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050	1,103	2,043	250	1,550
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051				
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	4,750	4,750	4,750	4,750
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053				
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054				
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	5,853	6,793	5,000	6,300

Структура планираних прихода и расхода

Друштво сваке године Министарству подноси захтев за доделу средства субвенција за заштићена природна добра од националног интереса. Из одобрених средстава Друштво суфинансира зараде запослених чувара природе, опремање чуварске службе средствима рада, материјално-техничке трошкове чувања и одржавања (амортизација, гориво...), као и одређене развојне активности усмерене у сврху заштите и развоја. Износ одобрених средстава није фиксно одређен, али је ипак најстабилнији извор прихода Друштва.

Други значајан извор прихода чине накнаде за коришћење заштићеног природног добра. Ове накнаде плаћају предузећа, привредна друштва и друга правна лица, предузетници и грађани, који користе погодности подручја Специјалног резервата природе „Увац“ или својом делатношћу, односно радњама, наносе штету природним вредностима заштићеног подручја. Износ ових средстава је одређен Актом о накнадама, прилично је стабилан приход Друштва.

Поред ових, Друштво приходе остварује обављањем следећих делатности:

- приходи од продаје дозвола за рекреативни риболов,
- приходи од продаје улазница,
- приходи од превоза туриста чамцима.

Приходи које Друштво остварује обављањем наведених делатности варирају од године до године, сходно општој економској ситуацији и захтевима тржишта, као и од климатских прилика у летњем периоду када је потражња за овим услугама највећа.

Остали приходи нису предвидиви и чине их донације и средства од „одштетног“ ценовника за прекршиоце у рибарству.

Приходи су планирани на основу постојећих цена тј. на основу важеће Одлуке о ценама.

Накнаде се обрачунавају на основу Одлуке о накнадама коју је донела Скупштина Друштва у складу са Законом о накнадама за коришћење јавних добара.

Поред свега горе наведеног, Друштво конкурише за средства код домаћих и међународних институција и организација за реализацију наменских пројеката из области заштите и развоја. Ова средства нису предвидива и односе се на конкретне пројекте и активности (јавни радови – чишћење резервата, уређење простора – пешачке стазе, видиковци, набавка опреме, штампање промотивног материјала...).

Друштво планира да оствари пословне приходе у износу од 32.990.000,00 динара на основу продаје дозвола за рекреативни риболов, улазница у Специјални Резерват Природе „Увац“ , прихода од накнада и превоза туриста чамцима.

Расходи Друштва у 2024. години су рационализовани, сходно економској ситуацији и препорученим мерама штедње.

Расходи Друштва у 2024.години, се односе углавном на трошкове зарада запослених, као и њиховог осигурања, накнада члановима Скупштине и осталих личних трошкова запослених.

Други значајнији трошкови су везани за трошкове горива за возила и пловила. Трошкови за обављање свакодневних активности су набавка и одржавање средстава за рад, набавка и уградња резервних делова, регистрације, осигурања основних средстава, набавке алата за рад.

Пословање Друштва изискује трошкове закупа простора, затим трошкове грејања, комуналних и осталих услуга, режијског материјала, трошкови рекламе и пропаганде, репрезентације.

У току су судски поступци чији исход је непредвидив а тичу се исплата накнада за зараде по тужби три запослена лица која су добила отказ Уговора о раду. Уз ове поступке јављају се трошкови за ангажовање адвоката који заступа Друштво у овим поступцима.

Цене производа и услуга

Редни број	Врста производа, услуга и накнада	Цене у динарима	
		децембар 2023.	план 2024.
ПРОДАЈА:			
1	Дозвола за рекреативни риболов Д5 годишња	6000	6000
2	Дневна дозвола - Д6	1000	1300
3	Дозвола Д7 - Седмодневна	2000	2600
4	Дозвола - Д2 - "БАЛКАН ЕКО ТИМ"	7000	9000
5	Републичка дозвола - Д3	3500	4500
6	Републичка дозвола - Д4	600	800
УСЛУГЕ:			
1	Улазница за посету СРП УВАЦ	100	100
2	Улазница за посету СРП УВАЦ - од 8 до 18 година	50	50
3	Улазница у Ледену пећину - преко 8 година	150	150
ВОЖЊА:			
1	Вожња пловилом два сата	12000	12000
2	Вожња пловилом три сата	15000	15000
3	Вожња пловилом четири сата	20000	20000
4	Вожња пловилом наредни сати	3000	3000
5	Вожња по особи	2000	2000
6	Вожња по особи и видиковац	2400	2400
ВОЖЊАНА УВАЧКОМ ЈЕЗЕРУ СА КРСТЦА ИЛИ МАРКОВЕ РАВНИ - СЈЕНИЦА			
7	Вожња по особи	1800	1800
8	Вожња по особи и видиковац	2200	2200
ПЕШАЧКЕ ТУРЕ УЗ ПРАТЊУ ВОДИЧА:			
1	Пешачка тура два сата	2000	2000
2	Пешачка тура наредни сати	500	500
ПАРКИНГ:			
1	I моторно возило до 1.3 м - мотоцикли, путничка возила	300	300
2	II моторно возило са приколицом до 1.3 м и комби возила	500	500
3	III моторно возило преко 1.3 м - аутобус, камион	700	700
4	IV моторно возило преко 1.3 м - више од 3 осовине	1700	1700

Цене рибарства су усклађене са правилником о вредности дневне, вишедневне и годишње дозволе за рекреативни риболов за 2024. годину Број 110-00-67/2023-04 од 31.07.2023.године, Министарстава заштите животне средине „Службени гласник РС“, број 77 од 8.септембра 2023.

Цену услуга одређује Резерват Увац д.о.о. и Друштво не планира промене цена за 2024. годину у односу на претходну годину.

Приходи из буџета Републике Србије

Најзначајнији извор финансирања Друштва су субвенције са нивоа Републике, односно из ресорног министарства. Друштво и у 2024.години планира та средства. Утврђени су услови и начин распореда и коришћења средстава за субвенционисање заштићених природних добара од националног интереса, која су одређена Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину у Разделу 25- Министарства заштите животне средине, Глава 25.0, Програм 0405-заштита природе и климатске промене, Функција 560- заштита животне средине неklasификована на другом месту, Програмска активност 0002- Подстицаји за програме управљања заштићеним природним добрима од националног интереса, Економска класификација 451- субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама у износу од 500.000.000,00 динара.

СУБВЕНЦИЈЕ И ОСТАЛИ ПРИХОДИ ИЗ БУЏЕТА

у динарима

01.01-31.12.2023. године					
Приход	Планирано	Пренето из буџета	Реализовано (процена)	Неуtroшено	Износ неуtroшених средстава из ранијих година (у односу на претходну)
	1	2	3	4 (2-3)	5
Субвенције	14,260,000	14,260,000	14,260,000	0	2,847,959
Остали приходи из буџета*					
УКУПНО	14,260,000	14,260,000	14,260,000	0	2847959

у динарима

План за период 01.01-31.12.2024. године				
	01.01. до 31.03.	01.01. до 30.06.	01.01. до 30.09.	01.01. до 31.12.
Субвенције	6,978,750	16,277,500	20,086,250	23,525,000
Остали приходи из буџета*				
УКУПНО	6,978,750	16,277,500	20,086,250	23,525,000

Планирани износ субвенција је 23.525.000,00 динара и намењен је за:

- Бруто зараде 6 чувара и руководиоца чуварске службе за 12 месеци и једног чувара за 9 месеци - 8.075.000,00,00 дин.;
- Бруто зараде стручног оспбља – 80.000,00 дин.;
- Средства за обуку чувара за рад са живим дивљим животињама – 200.000,00 дин.;
- Средства за оремање чувареске и стручне службе – 200.000,00 дин.;
- Средства за набавку униформи за новопримљене чуваре заштићеног подручја -220.000,00 дин.;
- Трошкови горива (за возила, пловила, моторне тестере...) - 2.800.000,00 дин.;
- Трошкови набавке новог возила за потребе чуварске службе-1.800.000,00 дин.;
- Управљање отпадом тј. селектовање и одвожење-100.000,00 дин.;
- Одржавање Визиторског центра на Кокином Броду-500.000,00 дин.;
- Одржавање статусних табли и онављање граничних ознака – 250.000,00 дин.;
- Постављање табли - гнездилишне зоне белоглавих супова – 150.000,00 дин.;
- Постављање табли упозорења, обавештења, забрана – 100.000,00 дин.;
- Управљање културним наслеђем – 250.000,00 дин.;
- Организовано сакупљање, превоз, прерада и уништавање споредних отпадака животињског порекла и угинулих животиња - 450.000,00 дин.;
- Контрола успешности гнежђења белоглавог супа (укњучујући и цензус) - 100.000,00 дин.;
- Одржавање континуитета у маркирању лешинара и усвајања савремених метода праћења - 400.000,00 дин.;
- Уређење простора у близини хранилишта и изградња купалишта за птице – 400.000,00 дин.;
- Мониторинг постојећих кућица за сове – 50.000,00 дин.;
- Наставак мониторинга водних тела подручија СРП „Увац“ – 450.000,00 дин.;
- Израда регистра биљних врста у СРП „Увац“ – 500.000,00 дин.;
- Мониторинга фауне водоземаца и гмизаваца – 200.000,00 дин.;
- Истраживање популације сисара – 450.000,00 дин.;

- Наставак мониторинга слепих мишева у спелеолошким објектима заштићеног подручја – 150.000,00 дин.;
- Тотални попис дневних лептира на различитим локалитетима у границама заштићеног подручја – 200.000,00 дин.;
- Јачање капацитета за прихват – уређење модерног прихватилишта које ће користити за потребе збрињавања свих птица пронађених на подручју југозападне Србије, као и других аутохтоних дивљих животиња, а којима је потребна помоћ – 700.000,00 дин.;
- Водоснабдевање Визиторског центра на Кокином Броду – израда Пројекта каптаже изворишта на Мандића коси, каптажа истог и полагање црева - 500.000,00 дин.;
- Решавање проблема мокрог чвора – набавка „санитарног контејнера“ и припрема терена за постављање истог – 1.000.000,00 дин.;
- Уређење простора у непосредној близини Визиторског центра на Кокином Броду – „припремање терена“ за пуштање у функцију раније постављене улазне рампе – 300.000,00 дин.;
- Уређење обале за пристан на Увачком (Сјеничком) језеру, на локалитету Тупова коса - 800.000,00 дин.;
- Уређење везе за пристан Тупова коса – 300.000,00 дин.;
- Поправка и обезбеђивање пешачка стаза Тупова коса – Равни крш и обезбеђивање пешачке стазе Оштра коса – Велики врх – 150.000,00 дин.;
- Трасирање и уређење пешачке стазе Дервента (село Лопиже, обод Увачког језера) – видиковца Велики врх – 150.000,00 дин.;
- Поправка и обезбеђивање стазе унутар Ледене Пећине – 100.000,00 дин.;
- Радови на набавци, односно замени видиковца/летњиковца који се налази у близини бране на Увачком језеру тзв. „Шпанског“ видиковца – 200.000,00 дин.;
- Штампa промо материјала (проспекти, брошуре, приручници, упуства ...) – 200.000,00 дин.;
- Штампa материјала за посетиоце (улазнице у СРП „УВАЦ“ и Ледену пећину, дозволе за риболов, мапе ...) – 200.000,00 дин.;
- Набавка лампи за потребе посетилаца Ледене пећине – 150.000,00 дин.;
- Израда и штампање књиге „Птице Увца и околине“ – 300.000,00 дин.;
- Израда Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама – 400.000,00 дин.

Трошкови запослених

У 2024. години Друштво планира запошљавање у стални радни однос четири лица: једно лице на радно место управника резервата и једно лице на радно место рибочувара и два лица на место чувара природе. Када се ради о рибочувару, односно планираном запошљавању једног лица, истичемо да, од момента раздвајања чуварске од рибочуварске службе, управљач Резерват Увац д.о.о. је у проблему јер нема минималан број рибочувара предвиђен за чување рибарског подручја Специјалним резерватом природе „Увац“.

Током 2024. Године Резерват Увац д.о.о. ће се обраћати Комисији за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, са захтевом за запошљавањем нових лица.

Слободна и упражњена радна места, као и додатно запошљавање лица планирано Програмом пословања ће се попуњавати искључиво у складу са Законом о начину одређивања максималног

броја запослених у јавном сектору, Законом о буџетском систему и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Трошкови који се односе на ангажовање лица по Уговору о делу и по Уговору о привременим и повременим пословима, планирани су у складу са потребама Друштва.

Једно лице биће ангажовано по Уговору о делу да пружи стручну помоћ при изради Редовног годишњег финансијског извештаја са пратећом документацијом. Даље, у 2024. години планира се едукација запослених у чуварској служби, те се планира ангажовање једног лица по Уговору о делу. Планира се ангажовање једног лица по Уговору о делу за пријем радова и надзор на реконструкцији Визиторског центра.

У летњим месецима са повећањем броја туриста а тиме и обима посла, ангажоваће се Уговором о привременим и повременим пословима три лица која ће обављати одређене послове из делокруга рада чуварске службе (продаја улазница, вожња туриста чамцима, обележавање и уређење пешачких стаза и др.).

Такође, Резерват Увац д.о.о. годинама уназад успешно учествује на конкурсима Националне службе за запошљавање „Јавни радови од интереса за Републику Србију“. Ангажована лица, чији одабир врши Национална служба за запошљавање (која покрива и трошкове ангажовања истих), раде на чишћењу и уређењу подручја, као и на уређењу пешачких и бициклистичких стаза. Са праксом учешћа на наведеном конкурсима, наставиће се и у 2024. години и планира се ангажовање десет лица. Што са три лица на привремено повременим пословима чини тринаест прималаца накнада по уговору о привременим и повременим пословима а самим тим је повећан износ накнада у односу на предходну годину.

Дневнице на службеном путу су веће у односу на планирани износ предходне године због најаве Министарства заштитне средине о одржавању два семинара годишње за разлику од досадашње праксе одржавања једног семинара годишње. Накнаде трошкова на службеном путу, као и трошкови смештаја и исхране на терену планирани су у истом износу као и 2023. године.

Износ средстава за помоћ радницима и породицама радника планиран је као и предходне године.

Планиран је износ за остале накнаде трошкова запосленима и осталим физичким лицима, а односи се на исплату накнаде штете за неискоришћени годишњи одмор запосленима, као и за накнаде деци запослених до петнаест година живота тј. поклон за Нову годину и Божићне празнике, у укупној висини до неопорезивог износа.

Трошкови стручног усавршавања запослених односе се на обуку запослених чувара и рибочувара на коришћењу апликације „Теренска“ и обуци и полагању стручног испита новозапослених чувара и рибочувара и обуци чувара за рад са живим дивљим животињама.

ТРОШКОВИ ЗАПОСЛЕНИХ

у динарима

Р.бр.	Трошкови запослених	План 01.01-31.12.2023.	Реализација (процена) 01.01-31.12.2023.	План 01.01-31.03.2024.	План 01.01-30.06.2024.	План 01.01-30.09.2024.	План 01.01-31.12.2024.
1.	Маса НЕТО зарада (зарада по одбитку припадајућих пореза и доприноса на терет запосленог)	9,924,517	8,450,861	2,785,403	5,570,812	8,398,101	11,225,390
2.	Маса БРУТО 1 зарада (зарада са припадајућим порезом и доприносима на терет запосленог)	13,806,900	10,200,800	2,921,381	6,712,967	10,567,303	14,415,639
3.	Маса БРУТО 2 зарада (зарада са припадајућим порезом и доприносима на терет послодавца)	15,952,308	11,496,383	3,364,071	7,730,091	12,164,972	16,584,512
4.	Број запослених по кадровској евиденцији - УКУПНО*	17	13	13	17	17	17
4.1.	- на неодређено време	16	13	13	17	17	17
4.2.	- на одређено време	1	0	0	0	0	0
5	Накнаде по уговору о делу	180,000	61,728	80,000	150,000	180,000	180,000
6	Број прималаца накнаде по уговору о делу*	3	1	1	2	3	3
7	Накнаде по ауторским уговорима						
8	Број прималаца накнаде по ауторским уговорима*						
9	Накнаде по уговору о привременим и повременим пословима	1,500,000	1,400,200	0	790,000	1,580,000	1,700,000
10	Број прималаца накнаде по уговору о привременим и повременим пословима*	5	10	0	13	13	13
11	Накнаде физичким лицима по основу осталих уговора						
12	Број прималаца накнаде по основу осталих уговора*						
13	Накнаде члановима скупштине	1,338,744	1,257,660	327,906	655,812	983,718	1,311,624
14	Број чланова скупштине*	3	3	3	3	3	3
15	Накнаде члановима надзорног одбора						
16	Број чланова надзорног одбора*						
17	Накнаде члановима Комисије за ревизију						
18	Број чланова Комисије за ревизију*						
19	Превоз запослених на посао и са посла						
20	Дневнице на службеном путу	71,300	78,000	23,400	46,800	70,200	78,000
21	Накнаде трошкова на службеном путу	25,000	15,500	6,200	12,000	18,000	25,000
22	Отпремнина за одлазак у пензију	300,000	260,730				
23	Број прималаца отпремнине	1	1				
24	Јубиларне награде						
25	Број прималаца јубиларних награда						
26	Смештај и исхрана на терену	40,000		5,000	10,000	20,000	40,000
27	Помоћ радницима и породици радника	80,000		40,000	40,000	80,000	80,000
28	Стипендије						
29	Остале накнаде трошкова запосленима и осталим физичким лицима	480,000		0	0	150,000	150,000
30	Трошкови стручног усавршавања запослених	100,000		0	200,000	200,000	200,000

5) ПЛАНИРАНИ НАЧИН РАСПОДЕЛЕ ДОБИТИ

Расподела процењене добити за 2023. годину

Како је приказано у табели Биланса успеха, Друштво планира да оствари добитак у 2023. години у износу од 2.515.000,00 динара. 50% планиране добити тј. 1.257.500,00 динара биће уплаћено је буџет Републике Србије а од других 50% планирано је за покриће губитка из 2022. године а остатак у нераспоређену добит у оквиру капитала Друштва.

Утрошена добит за 2020. 2021. и 2022. годину

Остварена целокупна нето добит за 2020. годину била је 2.639.769,00 динара, 50% остварене добити тј. 1.319.884,50 динара уплаћено је буџет Републике Србије а 50% у резерве у оквиру капитала Друштва.

Остварена целокупна нето добит за 2021. годину била је 2.586.003,18 динара, 50% остварене добити тј. 1.293.001,59 динара уплаћено је буџет Републике Србије а 50% у резерве у оквиру капитала Друштва.

Остварени нето губитак за 2022. годину у износу од 114.000,00 динара планирано је да се надокнади из планиране нераспоређене добити Друштва за 2023. годину.

6) ПЛАН ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА

Број запослених по секторима/организационим јединицама

Број систематизованих радних места је 13. За послове на радним местима чувара природе, рибочувара и помоћних радника планирано је више извршилаца. Нека систематизована места су непопуњена, тако да један извршилац обавља послове за више радних места.

Прилог 8.

Број запослених по секторима / организационим јединицама на дан 31.12.2023. године

Редни број	Сектор / Организациона јединица	Број систематизованих радних места	Број извршилаца	Број запослених по кадровској евиденцији	Број запослених на неодређено време	Број запослених на одређено време
1	Руковођење и управљање	1	2	1	1	
2	Нормативно правни и књиговодствени	3	3	3	3	
3	Заштита и надзор	9	22	9	9	
...						
УКУПНО:		13	27	13	13	0

Квалификациона, старосна и полна структура запослених, структура запослених према времену проведеном у радном односу, квалификациона и полна структура председника и чланова Скупштине

Прилог 9.

Квалификациона структура

Редни број	Опис	Запослени		Надзорни одбор /Скупштина	
		Број на дан 31.12.2023.	Број на дан 31.12.2024.	Број на дан 31.12.2023.	Број на дан 31.12.2024.
1	ВСС	4	5	3	3
2	ВС	1	1		
3	ВКВ				
4	ССС	8	11		
5	КВ				
6	ПК				
7	НК				
УКУПНО		13	17	3	3

Старосна структура

Редни број	Опис	Број запослених 31.12.2023.	Број запослених 31.12.2024.
1	До 30 година		
2	30 до 40	0	4
3	40 до 50	9	9
4	50 до 60	3	3
5	Преко 60	1	1
УКУПНО		13	17
Просечна старост		48.15	42.11

Структура по полу

Редни број	Опис	Запослени		Надзорни одбор /Скупштина	
		Број на дан 31.12.2023.	Број на дан 31.12.2024.	Број на дан 31.12.2023.	Број на дан 31.12.2024.
1	Мушки	12	15	2	2
2	Женски	1	2	1	1
УКУПНО		13	17	3	3

Структура по времену у радном односу

Редни број	Опис	Број запослених 31.12.2023.	Број запослених 31.12.2024.
1	До 5 година	6	10
2	5 до 10	1	1
3	10 до 15	3	3
4	15 до 20	3	3
5	20 до 25		
6	25 до 30		
7	30 до 35		
8	Преко 35		
УКУПНО		13	17

Динамика запошљавања

Током 2023. године чуварска служба је претрпела значајне промене које се односе на запослена лица у овој служби.

Крајем маја месеца 2023. године, једном лицу истекао је Уговор о раду на одређено време и Друштво није продужило Уговор.

Током септембра месеца 2023. године, једно лице које обавља послове рибочувара заштићеног подручја стекло је услов и отишло у старосну пензију.

У октобру месецу 2023. Године једно лице примљено је да обавља послове рибочувара заштићеног подручија.

У 2024. години Друштво планира запошљавање у стални радни однос, на неодређено, четири лица: једно лице на радно место управника резервата, једно лице на радно место рибочувара и два лица на радно место чувара природе.

Због обављања редовних активности тј. мањка чувара природе и рибочувара хитно је потребно попунити радна места. Запошљавање рибочувара је нужна ставка јер се морају испоштовати одредбе Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда. У обавези смо да имамо минимум четири запослена рибочувара. За сва лица тражићемо сагласност за додатно радно ангажовање.

Слободна и упражњена радна места, као и додатно запошљавање лица планирано Програмом пословања ће се попуњавати искључиво у складу са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору, Законом о буџетском систему и Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава.

Прилог 10

ДИНАМИКА ЗАПОШЉАВАЊА

Р. бр.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених	Р. бр.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених
	Стање на дан 31.12.2023. године	13		Стање на дан 30.06.2024. године	17
	Одлив кадрова у периоду 01.01-31.03.2024.			Одлив кадрова у периоду 01.07-30.09.2024.	
1	навести основ		1	навести основ	
2			2		
3			3		
4			4		
	Пријем кадрова у периоду 01.01-31.03.2024.			Пријем кадрова у периоду 01.07-30.09.2024.	
1	навести основ		1	навести основ	
2			2		
	Стање на дан 31.03.2024. године	13		Стање на дан 30.09.2024. године	17
Р. бр.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених	Р. бр.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених
	Стање на дан 31.03.2024. године	13		Стање на дан 30.09.2024. године	17
	Одлив кадрова у периоду 01.04-30.06.2024.			Одлив кадрова у периоду 01.10-31.12.2024.	
1	навести основ		1	навести основ	
2			2		
3			3		
4			4		
	Пријем кадрова у периоду 01.04-30.06.2024.	4		Пријем кадрова у периоду 01.10-31.12.2024.	
1	Уговор о раду на неодређено	4	1	навести основ	
2			2		
	Стање на дан 30.06.2024. године	17		Стање на дан 31.12.2024. године	17

Планирана средства за зараде

Средства за зараде запослених у Друштву за 2024. годину су обрачунате у складу са важећим законским, подзаконским и општим актима Друштва. Обрачунат је минули рад 0,4% за навршену годину рада, за најниже зараде обрачун је урађен на износ минималне зараде за 2024. годину.

Узевши у обзир чињеницу да су зараде запослених у Резерват Увац д.о.о. на изразито ниском нивоу, а да су зараде чувара заштићеног подручја и рибочувара (њих осам) на граници или испод минималног износа зараде, јавља се проблем у организацији и обављању послова из делокруга рада ове службе.

Влада Републике Србије је дала сагласност на Правилник о раду Друштва с ограниченом одговорношћу „Резерват Увац“, решењем 05 број 110-4209/2023 од 18. маја 2023. године.

По овом правилнику вредност радног часа износи 191,88 динара са припадајућим порезом и доприносом.

Исплаћена маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2023. годину*- Бруто 1

у динарима

Исплата по месецима 2023.	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ**			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО		
	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада
I	14	1,041,063	74,362	13	931,069	71,621				1	109,994	109,994
II	14	924,958	66,068	13	825,145	63,473				1	99,813	99,813
III	14	1,036,368	74,026	13	921,408	70,878				1	114,960	114,960
IV	14	952,949	68,068	13	853,136	65,626				1	99,813	99,813
V	15	1,054,352	70,290	13	885,220	68,094				2	169,132	84,566
VI	13	937,450	72,112	12	829,638	69,137				1	107,813	107,813
VII	13	895,462	68,882	12	792,505	66,042				1	102,957	102,957
VIII	13	985,391	75,799	12	873,473	72,789				1	111,918	111,918
IX	13	918,223	70,633	12	812,599	67,717				1	105,623	105,623
X	13	904,390	69,568	11	766,660	69,696	1	28,207	28,207	1	109,523	109,523
XI	13	936,526	72,040	11	766,660	69,696	1	60,343	60,343	1	109,523	109,523
XII	13	909,251	69,942	11	744,883	67,717	1	58,745	58,745	1	105,623	105,623
УКУПНО	162	11,496,383	851,791	146	10,002,396	822,485	3	147,295	147,295	13	1,346,692	1,262,126
ПРОСЕК	14	958,032	70,983	12	833,533	68,540	1	49,098	49,098	1	112,224	105,177

* исплата са проценом до краја године

** старозапослени у 2023. години су они запослени који су били у радном односу у децембру 2022. године

Планирана маса за зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2024. годину - Бруто 1

у динарима

План по месецима 2024.	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ*			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО		
	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада
I	13	1,046,039	80,465	12	930,060	77,505				1	115,979	115,979
II	13	947,168	72,859	12	841,150	70,096				1	106,018	106,018
III	13	947,168	72,859	12	841,150	70,096				1	106,018	106,018
IV	17	1,281,783	75,399	12	882,110	73,509	4	288,674	72,169	1	110,999	110,999
V	17	1,341,517	78,913	12	923,050	76,921	4	302,488	75,622	1	115,979	115,979
VI	17	1,163,279	68,428	12	800,200	66,683	4	262,041	65,510	1	101,038	101,038
VII	17	1,337,521	78,678	12	919,054	76,588	4	302,488	75,622	1	115,979	115,979
VIII	17	1,281,783	75,399	12	882,110	73,509	4	288,674	72,169	1	110,999	110,999
IX	17	1,223,026	71,943	12	841,150	70,096	4	275,858	68,965	1	106,018	106,018
X	17	1,341,521	78,913	12	923,054	76,921	4	302,488	75,622	1	115,979	115,979
XI	17	1,223,026	71,943	12	841,150	70,096	4	275,858	68,965	1	106,018	106,018
XII	17	1,281,783	75,399	12	882,110	73,509	4	288,674	72,169	1	110,999	110,999
УКУПНО	192	14,415,614	901,197	24	10,506,348	875,529	36	2,587,243	646,813	12	1,322,023	1,322,023
ПРОСЕК	16	1,201,301	75,100	12	875,529	72,961	4	287,471	71,868	1	110,169	110,169

*старозапослени у 2024. години су они запослени који су били у радном односу у предзећу у децембру 2023. године

Планирана маса за зараде увећана за доприносе на зараде, број запослених и просечна зарада по месецима за 2024. годину - Бруто 2

у динарима

План по месецима 2024.	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ*			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО		
	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада	Број запослених	Маса зарада	Просечна зарада
I	13	1,201,250	92,404	12	1,067,700	88,975				1	133,550	133,550
II	13	1,090,110	83,855	12	968,030	80,669				1	122,080	122,080
III	13	1,090,110	83,855	12	968,030	80,669				1	122,080	122,080
IV	17	1,475,360	86,786	12	1,015,140	84,595	4	332,405	83,101	1	127,815	127,815
V	17	1,544,167	90,833	12	1,062,300	88,525	4	348,317	87,079	1	133,550	133,550
VI	17	1,328,917	78,172	12	910,830	75,903	4	301,742	75,436	1	116,345	116,345
VII	17	1,544,167	90,833	12	1,062,300	88,525	4	348,317	87,079	1	133,550	133,550
VIII	17	1,475,360	86,786	12	1,015,140	84,595	4	332,405	83,101	1	127,815	127,815
IX	17	1,407,760	82,809	12	968,030	80,669	4	317,650	79,413	1	122,080	122,080
X	17	1,544,167	90,833	12	1,062,300	88,525	4	348,317	87,079	1	133,550	133,550
XI	17	1,407,760	82,809	12	968,030	80,669	4	317,650	79,413	1	122,080	122,080
XII	17	1,475,360	86,786	12	1,015,140	84,595	4	332,405	83,101	1	127,815	127,815
УКУПНО	192	16,584,488	1,036,761	24	12,082,970	1,006,914	36	2,979,208	744,802	12	1,522,310	1,522,310
ПРОСЕК	16	1,382,041	86,397	12	1,003,297	83,608	4	331,023	82,756	1	126,859	126,859

Најнижа и највиша појединачна планирана и остварена зарада за запослене и пословодство

Прилог 11а

Распон исплаћених и планираних зарада

у динарима

		Исплаћена у 2023. години		Планирана у 2024. години	
		Бруто 1	Нето	Бруто 1	Нето
Запослени без пословодства	Најнижа зарада	49399	36800	58288	43360
	Највиша зарада	101432	73274	121817	76659
Пословодство	Најнижа зарада	89333	64794	101068	73328
	Највиша зарада	137460	97964	133550	83801

		Исплаћена у 2023. години		Планирана у 2024. години	
		Бруто 1	Нето	Бруто 1	Нето
Директор	Најнижа зарада	89333	64794	101068	73328
	Највиша зарада	137460	97964	133550	83801

Накнаде председнику и члановима Скупштине

Друштво има Скупштину коју је именовала Влада Републике Србије. Чине је три лица (председник и два члана).Један члан Скупштине има статус запосленог а други незапосленог лица.

Прилог 12.

Накнаде Надзорног одбора / Скупштине у нето износу

у динарима

Месец	Надзорни одбор / Скупштина реализација 2023. година				Надзорни одбор / Скупштина план 2024. година			
	Укупан износ	Накнада председника	Накнада члана	Број чланова	Укупан износ	Накнада председника	Накнада члана	Број чланова
	1+(2*3)	1	2	3	1+(2*3)	1	2	3
I	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
II	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
III	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
IV	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
V	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
VI	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
VII	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
VIII	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
IX	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
X	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
XI	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
XII	65,000	25,000	20,000	2	65,000	25,000	20,000	2
УКУПНО	780,000	300,000	240,000	24	780,000	300,000	240,000	24
ПРОСЕК		25,000	20,000	2		25,000	20,000	2

Накнаде Надзорног одбора / Скупштине у бруто износу

у динарима

Месец	Надзорни одбор / Скупштина реализација 2023. година				Надзорни одбор / Скупштина план 2024. година			
	Укупан износ	Накнада председника	Накнада члана	Број чланова	Укупан износ	Накнада председника	Накнада члана	Број чланова
	1+(2*3)	1	2	3	1+(2*3)	1	2	3
I	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
II	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
III	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
IV	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
V	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
VI	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
VII	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
VIII	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
IX	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
X	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
XI	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
XII	104,806	38,580	33,113	2	109,302	38,580	35,361	2
УКУПНО	1,257,672	462,960	397,356	24	1,311,624	462,960	424,332	24
ПРОСЕК		38,580	33,113	2		38,580	35,361	2

7) КРЕДИТНА ЗАДУЖЕНОСТ

Друштво није под кредитним обавезама и не планира задуживање у 2024. години, стога је табела кредитна задуженост (Прилог 14) празна.

8) ПЛАНИРАНЕ НАБАВКЕ

Планирана финансијска средства за набавку добара, радова и услуга за 2024. годину

За контролу и чување заштићеног подручија која се врши возилима и пловилима СРП „Увац“, превоз угинулих животиња до хранилишта, превоз повређених и изнемоглих белоглавих супова до волијера или зоовертова, крчење зараслих стаза и прилазних путева моторним тестерама потребно је погонско гориво бензин, дизел, ТНГ. Планирани трошкови горива (за возила, пловила, моторне тестере...) – Буџетска средства 2.800.000,00 дин. и 1.200.000,00 дин сопствена средства;

За новозапослена лица, тј. два чувара која ће бити примљена у радни однос у 2024. години, извршиће се набавка униформе, планирана средства за ову набавку су 220.000,00 дин. буџет и 50.000,00 дин. сопствена.

За новозапосленог рибочувара извршиће се набавка униформе, планирана средства за ову набавку су 135.000,00 дин. сопствена средства.

Поред ових редовних активности које се понављају из године у годину, у 2022. и 2023. години години рађено је на одржавању визиторског центра. Активности на одржавању визиторског центра наставиће се и током 2024. године, првенствено на замени и поправци дела кровног покривача. Наиме, приметили смо, посебно током неколико претходних месеци, да је кров на више места "пропао", те стога исти треба санирати, односно поправити за ове активности планирана су средства од буџета 500.000,00 дин. и 400.000,00 дин. сопствених средстава.

Наставак активности на коначном решавању проблема водоснабдевања Визиторског центра на Кокином Броду. Годинама уназад Резерват Увац д.о.о. се "бори" са овим проблемом. Контактирали смо локалну самоуправу, МЗ Вранеша, власнике околних туристичких објеката из околине, а који имају решен проблем водоснабдевања... Очекујемо позитиван одговор, односно очекујемо да ће нам бити омогућено да се прикључимо на сеоски водовод, а што опет изискује знатна финансијска средства. Потребно је израдити пројектно-техничку документацију водоснабдевања визиторског центра у Кокином Броду, те даље делати у складу са пројектованим, како бисмо, коначно, уз потребне дозволе, почели користити објекат визиторског центра у складу са његовом наменом. Планирана средства су од буџета 500.000,00 дин. и 300.000,00 дин. сопствених средстава.

Опремање средствима теренског рада, попут фотоапарата, двогледа, батеријских лампи, кишних кабаница, гумених чизама, ГПС уређаја... планирана средства за ову набавку су 200.000,00 дин. буџет и 200.000,00 дин. сопствена.

Током 2024. године планирамо да набавимо ново моторно возило, за обилазак и контролу "терена", по могућству, са погонем на сва четири тачке. Наиме, два возила марке Fiat Panda су веома стара и "израубована", упитна је њихова даља регистрација. Имајући у виду речено, а посебно имајући у виду чињеницу да је подручје под заштитом знатно проширено, то је набавка возила свакако један од приоритета када је 2024. година у питању. Истражујући тржиште дошли смо до закључка да би за потребе терена највише одговарало возило DACIA DUSTER expression, N2 4 AMD 6US, дизел, 1.5 Blue dCi 115 4x4, 84(115) kW(ks). Планирана средства за ову набавку су у износу: 1.800.000,00 дин. буџетских средстава и 1.000.000,00 дин. сопствених средстава.

Како је главни узрок изнемоглости младих јединки у првим недељама самосталног живота присуство ектопаразита (тзв. "пипе"), а самим тим је то и фактор који утиче на њихово

преживљавање, обавеза Резерват Увац д.о.о. као управљача је да, у сарадњи са надлежнима, утврди узрок ове појаве и нађе начин за решавање насталог проблема. С' тим у вези дошло се до закључка да је потребно, као и у другим земљама које се баве заштитом белоглавог супа, у непосредној близини хранилишта направити купалиште за птице. Ово купалиште треба да буде израђено од природних материјала (камена), да је прописане дубине, димензија, као и да се предвиди могућност његове редовне дезинфекције и замене воде. Имајући у виду ову потребу, управљач ће, по добијању потребних сагласности, извршити уређење простора изнад, односно у близини хранилишта "Манастирина" и изградити купалиште за белоглаве супове. Планирана средства за уређење простора и изградњу купалишта за птице износе: 400.000,00 дин. буџетских средстава и 200.000,00 дин. сопствених средстава.

Резерват Увац д.о.о током 2024. године планира јачање капацитета за прихват, негу и рехабилитацију аутохтоних врста дивљих животиња које су повређене, напуштене, неспособне за самостални опстанак у природи или су предмет одузимања од стране надлежних надзорних органа, а према Смерницама за управљаче заштићених подручја за збрињавање и рехабилитацију строгозаштићених и заштићених врста дивљих животиња које је израдило Министарство заштите животне средине (Сектор за заштиту природе и климатске промене), у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије и Покрајинским заводом за заштиту природе. Активности подразумевају монтажу привремених објеката (волијера, кавеза и друго) за прихват, негу и рехабилитацију живих примерака аутохтоних врста дивљих животиња, оспособљавање монтажне ветеринарске амбуланте и ангажовање ветеринара по уговору, стручно оспособљавање запослених за рад са дивљим животињама, едукацију и подизање свести јавности о активностима везаним за прихват, негу и рехабилитацију аутохтоних дивљих врста. Планирана средства за уређење простора и изградњу прихватишта износе: 700.000,00 дин. буџетских средстава и 300.000,00 дин. сопствених средстава.

На локалитетима где највише долазе посетиоци тј. са којих крећу возње чамцима по Увачком (Сјеничком) језеру (локалитети Растоке и Маркова раван) потребно је решити проблем мокрог чвора. Мишљења смо, после дуге анализе и разматрања свих чинилаца и фактора, да је најбоље решење набавка тзв. "санитарних контејнера". Испитивањем тржишта дошли смо до информације да је цена санитарног контејнера који би био адекватан (задовољио потребе посетилаца), око 12.000 еура. Такође, потребно је припремити терен (нивелисати, бетонирати темеље...), решити проблем отпадних вода (пречишћачи, непропусна септичка јама), што све изискује знатна додатна новчана средства. Планирана средства за набавку ових добара износе: 1.000.000,00 дин. буџетских средстава и 1.000.000,00 дин. сопствених средстава.

Уређење простора у непосредној близини Визиторског центра на Кокином Броду, тј. прилазног пута (у дужини од око 50-ак метара). "Припремање терена" за пуштање у функцију раније постављене улазне рампе. Конкретно, потребно је асфалтирати или бетонирати пут, испод асфалта/бетона поставити каблове који индукују магнетно поље, тако да се приликом доласка аутомобила рампа аутоматски подиже и омогућава излазак из заштићеног подручја у било које доба дана. Планирана средства за ову намену износе: 300.000,00 дин. буџетских средстава и 200.000,00 дин. сопствених средстава.

Уређење обале за безбедно пристајање чамаца за јавни превоз путника на Увачком (Сјеничком) језеру, на локалитету Трупова коса (кањон Увачког језера) – набавка понтонске пристани, која ће поседовати одговарајуће сертификате и еколошке стандарде за регистрацију при надлежној лучкој капетанији. Планирана средства за ову намену износе: 800.000,00 дин. буџетских средстава и 400.000,00 дин. сопствених средстава.

Потребно је извршити уређење веза за понтонску присатан, што подразумева бетонирање приступне стазе дуж обале од максималне коте језера па све до коте језера која омогућава испловљавање (око 30-ак метара), дуж које би се поставиле носеће шине "У" профила димензија

10x8cm и металне степенице са рукохватима. Планирана средства за ову намену износе: 300.000,00 дин. буџетских средстава и 300.000,00 дин. сопствених средстава.

Набавка лампи за потребе посетилаца Ледене пећине. Планирана средства за ову намену износе: 150.000,00 дин. буџетских средстава и 1500.000,00 дин. сопствених средстава.

Услуге:

Организовано сакупљање, превоз, прерада и уништавање отпадака животињског порекла и угинулих животиња Уговором о пословно – техничкој сарадњи, Резерват Увац д.о.о. је овај посао претходних неколико година поверавао Ветеринарској установи "Напредак", из Ћуприје. Средства за ову намену, имајући у виду пређашња искуства, као и повећање цене транспорта (услед сталног раста цене горива) током 2024. године, планирани износ: 450.000,00 дин. буџетских средстава и 250.000,00 дин. сопствених средстава.

Обележавање угрожених врста је законска обавеза управљача и обавеза према потписаним међународним конвенцијама које имају за циљ контролу промета угрожених врста. Птице маркиране на Увцу су забележене у око 20-ак земаља Европе и Азије. Видео-камере на хранилишту, тзв. "ресторану" за белоглаве супове, омогућиле су праћење судбине обележених јединки и структуре популације белоглавих супова са Увца. Неколико птица је "понело" и сателитски одашиљач. У циљу одржавања континуитета у маркирању лешинара и усвајања савремених метода праћења белоглавог супа, Резерват Увац д.о.о. планира – као што је то пракса и много година уназад - да подржи пројекат маркирања младунаца на гнезду како би се прикупиле (додатне) информације о преживљавању младунаца, имиграцији и емиграцији птица из популације. Планирана средства за маркирање младунаца износе: 400.000,00 дин. буџетских средстава и 200.000,00 дин. сопствених средстава.

Заштита гнезда и младунаца обезбеђује се појачаним чуварским надзором у време гнежђења, излегања и полетања младунаца. Контрола успешности гнежђења белоглавог супа обавиће се три пута годишње и то су активности које ће вршити чуварска служба у оквиру редовног надзора. За први мониторинг гнезда потребно је да чуварска служба проведе временски период од више сати испод стена на којима су примећене активности, како би се потврдило гнежђење (прати се активност родитеља приликом смене на гнезду или храњења младунца). Пописивањем активних парова и гнезда, методом цензуса, утврђује се њихов број и успешност гнежђења. Ово бројање на крају године чуварска служба није у могућности самостално да уради и сачини комплетан извештај, те ће се ово бројање, које се врши у периоду новембар-децембар, реализовати уз помоћ орнитолога и према инструкцијама стручњака Завода за заштиту природе Србије. Планирана средства за бројање активних парова и гнезда методом цензуса износе: 100.000,00 дин. буџетских средстава и 50.000,00 дин. сопствених средстава.

У служби надзора тренутно је запослено (девет) лица. Чуварску службу СРП "Увац" чини: 6 (шест) чувара заштићеног подручја, 2 (два) рибочувара и управник рибарског подручја/руководилац чуварске службе који врши, организује и спроводи надзор над заштићеним подручјем. Поред наведених, чување и надзор се организује и уз помоћ волонтера, као и уз помоћ припадника ПС Нова Варош и ПС Сјеница, када се за овим укаже потреба. Резерват Увац д.о.о. планира да у 2024. години у стални радни однос прими укупно 4 лица, и то: 1) два чувара заштићеног подручја; 2) једног рибочувара; и 3) управника резервата. Очекивања су да ова лица на рад ступе почетком другог

квартала следеће (2024.) године, односно од 01. априла. Када се ради о рибочувару, односно планираном запошљавању једног лица, истичемо да, од момента раздвајања чуварске од рибочуварске службе, управљач Резерват Увац д.о.о. је у проблему јер нема минималан број рибочувара предвиђен за чување рибарског подручја СРП "Увац", а такође, у 2023. години имамо "одлив" једног рибочувара у односу на претходни период. Имајући у виду напред речено, службу надзора у 2024. години извршаваће 8 (осам) чувара заштићеног подручја, 3 (три) рибочувара, 1 (један) управник рибарског подручја/руководилац чуварске службе (са овлашћењима чувара заштићеног подручја) и 1 (један) управник резервата (почевши од 01. априла 2024. године). Планирана средства за бруто зараде чувара износе: 8.075.000,00 дин. буџетских средстава и 1.925.000,00 дин. сопствених средстава.

Планирана средства за бруто зараде стручног особља износе: 80.000,00 дин. буџетских средстава и 1.920.000,00 дин. сопствених средстава.

Сакупљање и одвожење отпада са заштићеног подручја и одржавање уредности јавних објеката и површина. Планирана средства за ове услуге износе: 100.000,00 дин. буџетских средстава и 100.000,00 дин. сопствених средстава.

Током 2024. године, извршиће се обука за рад новозапослених лица, као и обука свих запослених за рад са живим дивљим животињама средства за ову активност планирана су 200.000,00 дин. бу Простор СРП "Увац" (и непосредне околине) обилује културним наслеђем (мост на Увцу у засеоку Жвале, велики број археолошких локалитета, од којих су најзначајнији Јеринин град, град Клак и манастир у Трудову), односно археолошким локалитетима који представљају скуп ресурса наслеђених из прошлости који се идентификују као одраз и израз непрекидно еволуирајућих вредности, уверења, знања и традиције. Те вредности остају непознате уколико локалитети не добију адекватну валоризацију, конзервацију, презентацију и управљање који омогућавају њихово баштињење развијајући концепт одрживог развоја. Овај простор насељаван је од периода праисторије, па током антике и средњег века до данас. О томе сведоче познати локалитети и археолошка истраживања мањег обима којима нису уследили конзерваторско-рестаураторски радови, те данас нису презентовани широј јавности и уврштени у туристичку понуду. У складу са надлежностима, обавезама и овлашћењима Друштва, које се односе на вршење мониторинга на природним и културним вредностима за 2024. годину, планиране су следеће активности:

1. Рекогносцирање, документовање, просторно позиционирање и зонирање археолошких локалитета у оквиру СРП Увац;
2. Валоризација добара и припрема документације за евидентирања и проглашења локалитета (у складу са Законом о културним добрима) у сарадњи са надлежним Заводом за заштиту споменика културе у Краљеву;
3. Валоризација локалитета у контексту презентације и укључивање у туристичку понуду уз прављење петогодишње стратегије истраживачких и конзерваторско-рестаураторских радова;
4. Презентација пројекта израдом панела са картом културног наслеђа и хронолошком презентацијом простора СРП „Увац“ (кроз праисторију, антику, средњи и нови век) који би били постављени негде у оквиру граница заштићеног подручја

На овај начин ствара се корпус културног наслеђа са организацијом бриге о материјалним остацима (насеља, некропола, верских објеката, утврђења, путева, мостова и др.) који улази у састав туристичке понуде, кроз посету са воде (пристајањем бродића) или формирањем планинарских и пешачких стаза, које подразумевају формирање траса које повезују значајне и атрактивне тачке културног и природног наслеђа. Оваква организација управљања културним наслеђем је кључни фактор успешне заштите, промовисања, баштињења и преноса културног наслеђа на будуће генерације. Планирана средства за ову намену износе: 250.000,00 дин. буџетских средстава и 250.000,00 дин. сопствених средстава.

Мониторинг постојећих кућица за сове (кукумавка, уралска сова и мала шумска сова). Исте смо, 30 кућица, по 10 за сваку наведену врсту, поставили на подручју резервата и пратили смо их током претходних година. Са овом активношћу, наравно уз стручну помоћ орнитолога Завода за заштиту природе Србије, наставићемо и током 2024. године. Планирана средства за ову намену износе: 50.000,00 дин. буџетских средстава и 50.000,00 дин. сопствених средстава.

Како би се прикупили поуздани подаци о статусу водних тела подручја СРП "Увац", на основу којих би се идентификовале и примениле мере умањења негативних утицаја на воде, а у складу са Законом о водама Републике Србије ("Сл. гласник РС", бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 - др. закон) потребно је обезбедити вишегодишњи, добро планирани истраживачки мониторинг. У том циљу се за 2024. планира наставак истраживања која су обављена 2021. године (иста, због недостатка финансијских средстава и недостатка стручног кадра нису реализована током 2022. године). Према Предлогу активности за мониторинг водних тела подручја Специјалног резервата природе "Увац" који је дао стручни тим Института за биолошка истраживања "Синиша Станковић", а који је реализовао Истраживачки мониторинг водних тела подручја Резервата током 2021. године. Планирана средства за реализацију мониторинга водних тела подручја Специјалног резервата природе "Увац" за 2024. годину су: 450.000,00 дин. буџетских средстава и 150.000,00 дин. сопствених средстава.

На основу издатих услова Министарства заштите животне средине (Решења о условима заштите природе, број: 353-02-03006/2023-04, од 29.8.2023. године) Резерват Увац д.о.о. је у обавези да изврши мониторинг биљних врста и идентификацију њихових станишта, као и да утврди присутност инвазивних врста и планира мере за контролу њиховог ширења. Управљач је и током претходник 5-6 године планирао да започне активности на изради регистра биљних врста, како до реализације није дошло, то ове активности планирамо и у наступајућој 2024. години – ако будемо располагали са финансијским средствима (а што није био случај претходних година). Планиране активности бисмо спровели у сарадњи са Биолошким факултетом Универзитета у Београду, односно Институтом за ботанику и Ботаничком баштом Јевремовац. Планирана средства за реализацију овог регистра износе: 500.000,00 дин. буџетских средстава и 300.000,00 дин. сопствених средстава.

Током 2019., 2021. и 2022. године рађен је мониторинг фауне водоземаца и гмизаваца, а прелиминарни резултати указују на чињеницу да подручје СРП "Увац" настањују едемичне и угрожене врсте водоземаца и да се на истом налазе значајна плодишта која треба сачувати и пратити. Планирана средства за реализацију мониторинга износе: 200.000,00 дин. буџетских средстава и 100.000,00 дин. сопствених средстава.

За 2024. годину планира се истраживање популације сисара. Наиме од проглашења СРП "Увац" нису вршена истраживања популације сисара тако да управљач не располаже са подацима о врстама и њиховој бројности. Ова истраживања треба да дају смернице за даље праћење и унапређење популација сисара, а нарочито популације мрких медведа. "Планирати мониторинг фауне сисара" – наведено је у решењу о условима издатом од стране Министарства заштите животне средине . Планирана средства потребна за ову намену су: 450.000,00 дин. буџетских средстава и 150.000,00 дин. сопствених средстава.

За 2024. годину планира се наставак мониторинга слепих мишева у спелеолошким објектима заштићеног подручја СРП "Увац". Наиме, први мониторинг слепих мишева рађен је у сарадњи са Заводом за заштиту природе Србије током 2015. и 2016. године када је идентификовано присуство ретких и угрожених врста. Током 2021. године започет је други мониторинг слепих мишева у спелеолошким објектима, исти је настављен у 2022. години (носилац посла је Биолошки факултет Универзитета у Београду), док је трећи део мониторинга (исти није рађен током 2023. године, због недостатка финансијских средстава, иако је био планиран) планиран за 2024. годину. Планирана средства потребна за ову намену су: 150.000,00 дин. буџетских средстава и 50.000,00 дин. сопствених средстава.

"Планирати истраживање диверзитета дневних лептира" – наведено је у Решењу о условима заштите природе за израду Програма управљања за 2024. годину (тачка 12)). Наведено истраживање, имајући у виду речено, односно наложено, и планирамо за 2024. годину. Планирана средства потребна за ову намену су: 200.000,00 дин. буџетских средстава и 100.000,00 дин. сопствених средстава.

Штампање проспеката, брошура, приручника, упутстава и других сличних публикација. Планирана средства износе: 200.000,00 дин. буџетских средстава и 200.000,00 дин. сопствених средстава.

Штампање материјала за посетиоце: штампање улазница у СРП "Увац", штампање улазница у спелеолошке објекте, плаћање дозвола за рекреативни риболов, штампање и израда туристичких мапа резервата (посебно у "светлу" чињенице да су се границе резервата умногоме промениле, односно да је резерват знатно проширен...). Планирана средства износе: 200.000,00 дин. буџетских средстава и 300.000,00 дин. сопствених средстава.

Специјални резерват природе "Увац" (заједно са подручјем клисуре реке Милешевке) налази на листи "Важних станишта птица у Европи" (Important Birds Areas in Europe, BirdLife 2000) под називом "Увац-Милешевка" (YU 21 SE), то сматрамо да је "сазрело" време да Резерват Увац д.о.о. објави књигу "Птице Увца и околине", у којој би представили све до сада пронађене врсте птица, са посебним освртом на ретке и угрожене врсте. Планирана средства износе: 300.000,00 дин. буџетских средстава и 200.000,00 дин. сопствених средстава и 100.000,00 дин. приходи од општине, донација, поклона.

Током 2024. године потребно је урадити Процену ризика од катастрофа, па, пошто се прибави сагласност на исту од стране МУП-а РС, Сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Пријепољу, урадити План заштите и спасавања у ванредним ситуацијама. Ово је "посао" за овлашћену "кућу", која поседује одговарајуће лиценце, као и запослена лица са одговарајућим лиценцама, за израду напред наведених аката. Претходно, ова акта су рађена 2019. године (којом

приликом је израда истих коштала око 600.000,00 динара). Планирана средства за израду Процене ризика од катастрофа и Плана заштите и спасавања у ванредним ситуацијама износе: 400.000,00 дин. буџетских средстава и 400.000,00 дин. сопствених средстава.

Одржавање статусних табли и постављање граничних ознака СРП "Увац" и Рибарског подручја СРП "Увац". Планирана средства износе: 250.000,00 дин. буџетских средстава и 150.000,00 дин. сопствених средстава.

Постављање табли – гнездилишне зона белоглавих супова (табле, носећи стубови, водоотпорне фарбе/боје, ознаке на води...). Планирана средства износе: 150.000,00 дин. буџетских средстава и 150.000,00 дин. сопствених средстава.

Поред постављања граничних ознака потребно је на путевима који воде у заштићено подручје поставити, а у циљу информисања пролазника и посетилаца, табле упозорења, обавештења и забрана. Планирана средства за ову намену износе: 100.000,00 дин. буџетских средстава и 100.000,00 дин. сопствених средстава.

Поправка и обезбеђивање пешачке стазе Трупова коса - Равни крш и поправка и обезбеђивање пешачке стазе Оштра коса – Велики врх. Наиме, због великог интересовања посетилаца да после вожње чамцем и обиласка Ледене пећине, пешице изађу на један од горепомнутих видиковаца долази до урушавања, девастирања стрмих делова стаза па је стога потребно исте обезбедити чврстим рукохватима, на појединим деловима поставити камени степеник и тако осигурати безбедност посетилаца. Планирана средства за ову намену износе: 150.000,00 дин. буџетских средстава и 150.000,00 дин. сопствених средстава.

Трасирање и уређење пешачке стазе Дервента (село Лопиже, обод Увачког језера) – видиковац Велики врх. Наиме, на овом потезу је некада постојао пут/стаза, међутим, исти је обрастао у шибље и растиње, које је сада потребно прокрчити, те учинити доступним посетиоцима. Свакако, потребно је стазу обележити, поставити туристичку сигнализацију. Планирана средства за ову намену износе: 150.000,00 дин. буџетских средстава и 150.000,00 дин. сопствених средстава.

Поправка и обезбеђивање пешачке стазе унутар Ледене пећине. Нужни део ове активности је реализован током 2023. године, односно промењене су отруле и поломљене даске. Замена ових дасака ће се наставити, а према потреби, и током 2024. године. Планирана средства за ову намену износе: 100.000,00 дин. буџетских средстава и 100.000,00 дин. сопствених средстава.

Радови на набавци, односно замени тзв. "Шпанског" видиковца/летњиковца, који се налази у близини бране на Увачком језеру, а са кога се пружа поглед и на хранилиште "Манастирина". Овај видиковац/летњиковац, укључујући и клупе и заштитну ограду, је постављен пре око 15-ак година, преко једног међународног пројекта (исти је финансиран од стране једне шпанске организације, отуда колоквијални назив "Шпански" видиковац). Међутим, исти је дотрајао, кров је "пропао", клупе такође, заштитна ограда је отрула. Планирана средства за ову намену износе: 200.000,00 дин. буџетских средстава и 200.000,00 дин. сопствених средстава.

ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА НАБАВКУ ДОБАРА, РАДОВА И УСЛУГА

у динарима

Редни број	ПОЗИЦИЈА	Реализација (процена) у 2023. години	План 01.01-31.03.2024.	План 01.01-30.06.2024.	План 01.01-30.09.2024.	План 01.01-31.12.2024.
Добра						
1.	гориво(за возила, пловила,м.тестере)	2,000,000	700,000	1,400,000	2,100,000	2,800,000
2.	униформа за чуваре	560,000		220,000	220,000	220,000
3.	одржавање визиторског центра	500,000		500,000	500,000	500,000
4.	водоснабдевање визиторског центра	300,000	500,000	500,000	500,000	500,000
5.	уређење веза за пристан на У. језеру	100,000				
6.	набавка возила за превоз угинулих жи.	3,000,000				
7.	набавка туристичких пловила	1,500,000				
8.	сред. за опр. чуварске и стручне сл.			200,000	200,000	200,000
9.	набавка новог возила		1,800,000	1,800,000	1,800,000	1,800,000
10.	купалиште за птице				400,000	400,000
11.	уређење волијере			700,000	700,000	700,000
12.	мокри чвор-санитарни контејнер			1,000,000	1,000,000	1,000,000
13.	улазна рампа		300,000	300,000	300,000	300,000
14.	понтонска пристан-Тупова коса			800,000	800,000	800,000
15.	везе за пристан- Тупова коса			300,000	300,000	300,000
16.	набавка лампи за посетиоце у пећину		150,000	150,000	150,000	150,000
Укупно добра:		7,960,000	3,450,000	7,870,000	8,970,000	9,670,000
Услуге						
1	сакупљање и одвожење СПЖП	300,000	110,000	220,000	330,000	450,000
2	контрола белоглавог супа-маркирање	300,000		200,000	200,000	400,000
3	контрола белоглавог супа-гнежђење	100,000				100,000
4	брuto зараде чувара заштићеног подр.	5,500,000	2,018,750	4,037,500	6,056,250	8,075,000
5	брuto зараде стручног особља				80,000	80,000
6	управљање отпадом	100,000	100,000	100,000	100,000	100,000
7	обука чувара за рад са живим див.жи.			200,000	200,000	200,000
8	управљање културним наслеђем				250,000	250,000
9	мониторинг кућица за сове			50,000	50,000	50,000
10	мониторинг водних тела			450,000	450,000	450,000
11	регистар биљних врста			500,000	500,000	500,000
12	мониторинг фауне водоземаца и гм			200,000	200,000	200,000
13	истр. популације сисара			450,000	450,000	450,000
14	наставак мон.слепих мишева				150,000	150,000
15	попис дневних лептира			200,000	200,000	200,000
16	штампа промо материјала		200,000	200,000	200,000	200,000
17	штампа материјала за посетиоце		200,000	200,000	200,000	200,000
18	штампање књиге "Птице Увца"					300,000
19	израда Процене ризика и Плана заш.		400,000	400,000	400,000	400,000
Укупно услуге:		6,300,000	3,028,750	7,407,500	10,016,250	12,755,000
Радови						
1	одрж. статусних табли и обн. гран.озн		250,000	250,000	250,000	250,000
2	табле гнездилишне зоне б. супова		150,000	150,000	150,000	150,000
3	табле упозорења, обавештења, забр.		100,000	100,000	100,000	100,000
4	пешачка стаза Тупова коса-Равни крш			150,000	150,000	150,000
5	пешачка стаза Дервента-Велики врх			150,000	150,000	150,000
6	поправка стазе Ледена пећина				100,000	100,000
7	поправка "Шпанског"видиковца			200,000	200,000	200,000
Укупно радови:		0	500,000	1,000,000	1,100,000	1,100,000
УКУПНО = ДОБРА + УСЛУГЕ+РАДОВИ		14,260,000	6,978,750	16,277,500	20,086,250	23,525,000

9) ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА

Друштво у 2024.години, Програмом пословања није планирао инвестициона улагања, стога је табела План инвестиција (Прилог 16) празна.

10) СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

Средства за посебне намене (спонзорства, донације, хуманитарне активности) у 2024. години, нисмо планирали из разлога што је Друштво корисник средстава из буџета за финансирање текућег пословања.

Средства намењена за спортске активности, планирана су у нивоу предходних година и намењена су за спортска удружења и савезе, а у сврху промовисања здравог начина живота и заштићеног подручја.

Средства за репрезентацију су планирана за дочек разних уважених делегација, представника институција, колега из других заштићених подручја, обележавање Дана лешинара и сл. Планирана су у истом износу као и предходне 2023 године.

Средства рекламе и пропаганде се односе на трошкове штампања промо материјала, календара, брошура, разгледница, фасцикли, кеса са мотивима заштићеног подручја и сл. Планирана средства су у истом износу као и 2023. године.

Прилог 17.

СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

у динарима

Редни број	Позиција	План 2023. година	Реализација (процена) 2023. година	План 01.01-31.03.2024.	План 01.01-30.06.2024.	План 01.01-30.09.2024.	План 01.01-31.12.2024.
1.	Спонзорство						
2.	Донације						
3.	Хуманитарне активности						
4.	Спортске активности	20,000	20,000	0	10,000	10,000	20,000
5.	Репрезентација	60,000	34,500	15,000	30,000	45,000	60,000
6.	Реклама и пропаганда	300,000	227,900	50,000	150,000	150,000	300,000
7.	Остало						

Резерват Увац д.о.о.

Дејан Грбић
Председник Скупштине

